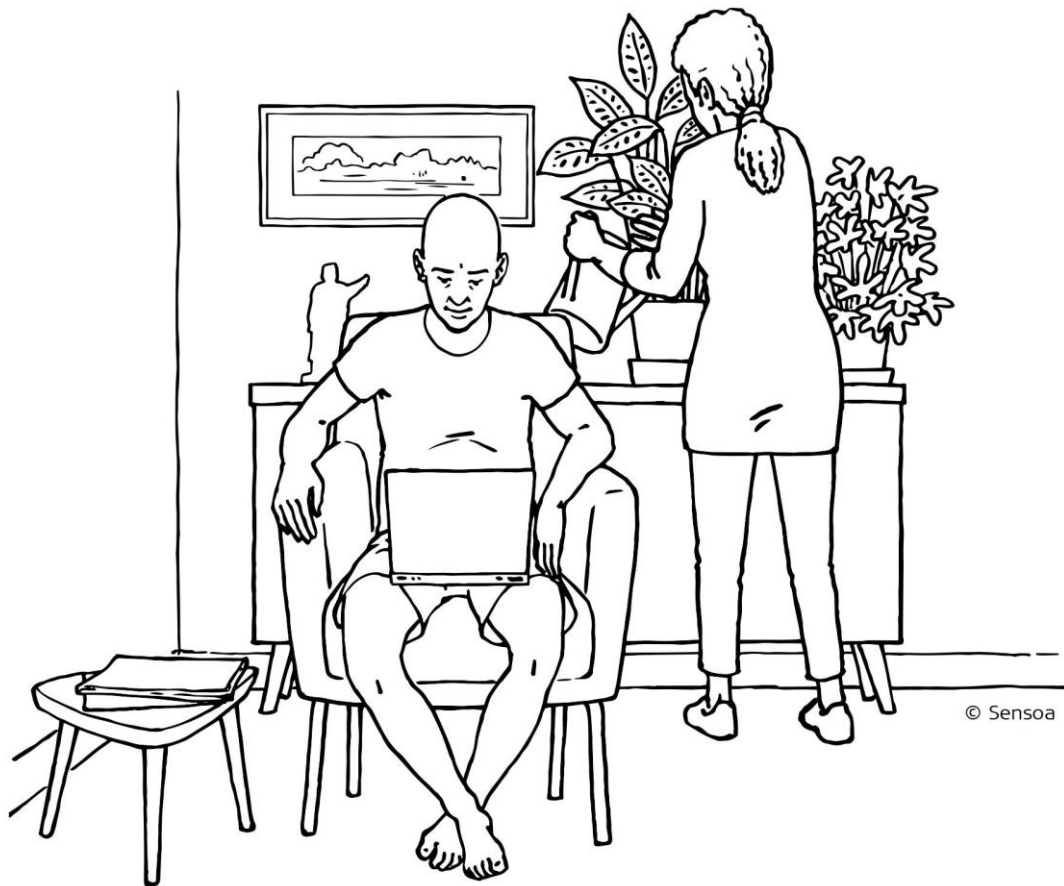

1

Een man is porno aan het kijken op zijn kamer. Hij heeft een afspraak met de begeleider. Wanneer de begeleider klopt en binnenkomt, kijkt hij verder.

© Sensoa

1. Porno

Een man is porno aan het kijken op zijn kamer. Hij heeft een afspraak met de begeleider. Wanneer de begeleider klopt en binnenkomt, kijkt hij verder.

GELE VLAG

We evalueren het gedrag van **de man**:

Basiscriteria

Toestemming	+--oké	De man kiest ervoor om porno te kijken terwijl hij een afspraak heeft met de begeleider. De mening van de begeleider wordt niet gevraagd.
Vrijwilligheid	+--oké	De man staat niet onder druk. De begeleider is echter onvrijwillig getuige van porno tijdens het uitoefenen van het werk.
Gelijkwaardigheid	+--oké	De man is op zijn eigen terrein en heeft meer macht.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	De man is in staat om goed om te gaan met porno kijken en kan inschatten dat hij beter stopt als er iemand binnenkomt.
Gepast voor context	+--oké	De man is in de eigen privéruimte maar de situatie is niet meer privé als er iemand (onvrijwillig) getuige is.
Negatieve impact	+--oké	Het gaat over een eenmalig incident, het zijn expliciete beelden en de begeleider voelt er zich ongemakkelijk bij.

Het gebeurt niet herhaaldelijk, maar het is wel vrij intiem gedrag. Indien de begeleider zich hierdoor onveilig voelt (angst) of de man bewust geen rekening houdt met haar aanwezigheid, of het gedrag herhaaldelijk voorkomt, kan de vlag rood worden.

Zie pagina 86 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

2

Een man met een verstandelijke beperking legt aan een begeleider in detail uit hoe hij masturbeert en kijkt daarbij naar haar borsten.

2. Gebaren

Een man met een verstandelijke beperking legt aan een begeleider in detail uit hoe hij masturbeert en kijkt daarbij naar haar borsten.

GELEVLAGE !

We evalueren het gedrag van **de man**:

Basiscriteria

Toestemming	+--oké	De man kiest ervoor om naar de borsten te kijken en gebaren te gebruiken, de begeleider haar mening wordt niet gevraagd.
Vrijwilligheid	+--oké	De man staat niet onder druk. De begeleider wordt hier onvrijwillig mee geconfronteerd tijdens haar werk.
Gelijkwaardigheid	oké	Er is geen misbruik van macht.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	+--oké	De man is niet goed in staat om in te schatten dat hij over een grens gaat.
Gepast voor context	+--oké	In de context van een gesprek over seksualiteit kunnen emoties een rol spelen, en kan het mogelijk zijn dat men moeilijk woorden vindt. Maar als het gesprek erotiserend wordt, gaat de cliënt een grens over.
Geen negatieve impact	+--oké	Dit gebeurt herhaaldelijk, het is verbaal gedrag (geen aanrakingen), maar de begeleider voelt zich toch geïntimideerd. Indien hij er niet in slaagt de grens te bewaken, kan dit negatieve gevolgen hebben.

Uitroepteken: het gaat over een kwetsbare man.

Indien de begeleider zich hierdoor onveilig voelt (angst) of de man bewust geen rekening houdt met haar grenzen, of het gedrag herhaaldelijk voorkomt, kan de vlag rood worden.

Zie pagina 88 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

3

Een mannelijke verzorger wast een vrouwelijke cliënte. Zij protesteert luid omdat ze niet intiem verzorgd wil worden door een man. Ze vindt dit verschrikkelijk. Hij negeert haar protesten.

3. Wassen

Een mannelijke verzorger wast een vrouwelijke cliënte.
Zij protesteert luid omdat ze niet intiem verzorgd wil
worden door een man. Ze vindt dit verschrikkelijk. Hij
negeert haar protesten.

RODE VLAG

We evalueren het gedrag van **de verzorger**:

Basiscriteria

Toestemming	-oké	De verzorger checkt dit niet vooraf bij de cliënte. Zij geeft echter geen toestemming; ze protesteert luid.
Vrijwilligheid	-oké	De verzorger staat onder druk, dit maakt deel uit van zijn takenpakket en hij kan niet snel een vrouwelijke verzorger laten inspringen. De vrouwelijke cliënte ervaart dit als onvrijwillig, er wordt met haar protest geen rekening gehouden.
Gelijkwaardigheid	- oké	De verzorger is personeel, dus heeft hij meer invloed op de situatie dan de cliënt. Het gaat over een zwaar zorgbehoevende vrouw. Hij gebruikt zijn macht.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	+ -oké	Heeft de verzorger de juiste professionele handelingen aangeleerd? Een verzorger zou tactvol moeten kunnen omgaan met de weerstand en protesten van een cliënt.
Gepast voor context	+ -oké	In de zorg voor cliënten is er niet altijd keuze mogelijk voor wie de verzorging op zich neemt. Maar er zijn wel afspraken en tussenoplossingen mogelijk.
Impact	-oké	Het gaat over intieme aanrakingen die niet seksueel zijn, maar door de cliënte wel als grensoverschrijdend worden ervaren. Als hij dit niet goed doet, kan dit aanleiding geven tot klachten; voor de vrouw kan dit traumatiserend zijn.

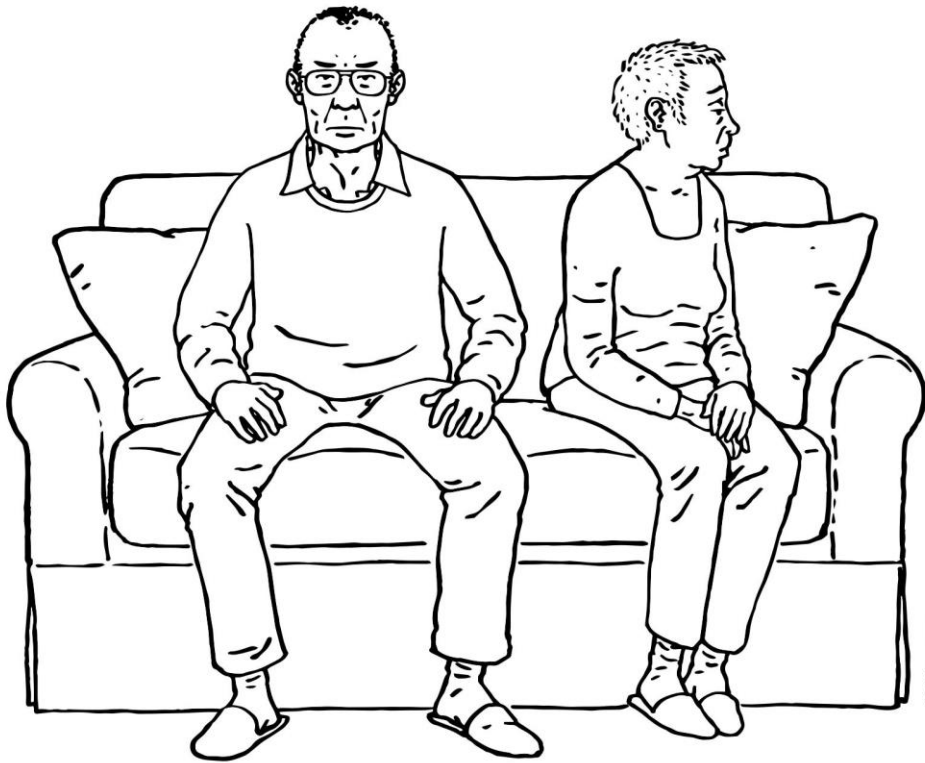
Indien dit meermaals gebeurt en de cliënte dit ervaart als vernederend en grensoverschrijdend, en men geen rekening houdt met haar protesten en dus doelbewust deze praktijk aanhoudt, wordt dit een zwarte vlag.

Uitroepteken: dit gaat over een zorgbehoevende vrouw, die in een afhankelijkheidsrelatie staat.

Zie pagina 90 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

4

Een man is boos op zijn vrouw omdat ze seksueel contact weigert. Hij heeft hier recht op, vindt hij.

4. Boos

Een man is boos op zijn vrouw omdat ze seksueel contact weigert. Hij heeft hier recht op, vindt hij.

GELE VLAG

We evalueren het gedrag van **de man**:

Basiscriteria

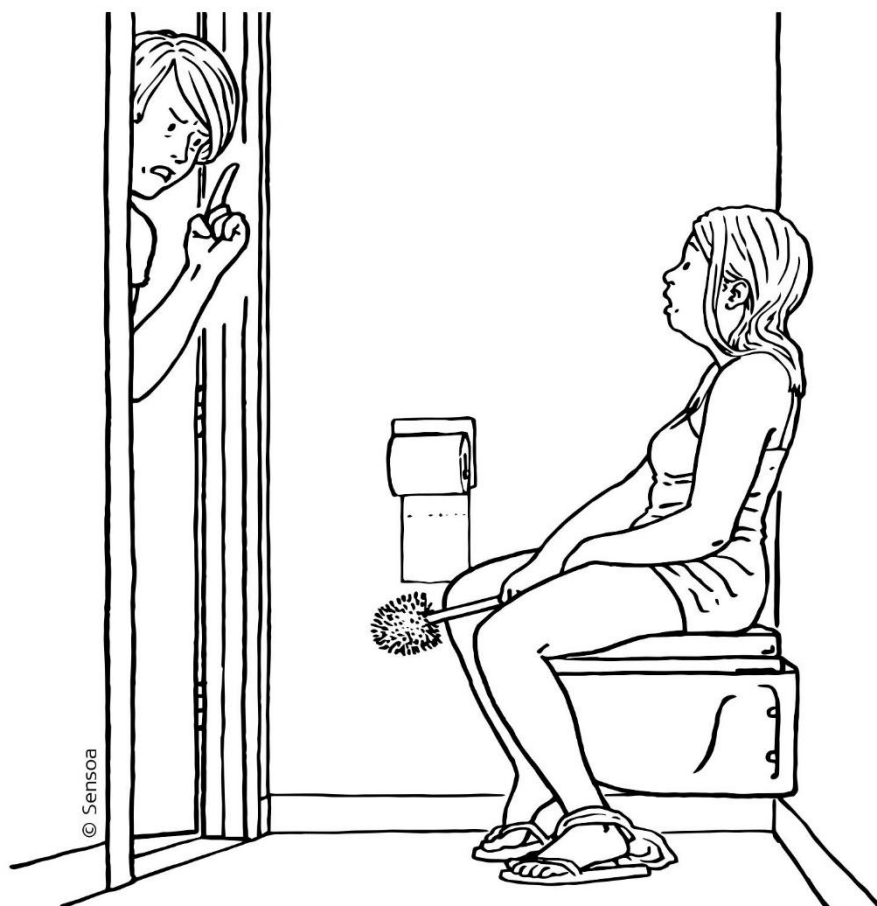
Toestemming	-oké	De man wil de seksuele relatie verderzetten, de vrouw stemt hiermee niet in. Ze verschillen dus van mening en behoeften.
Vrijwilligheid	-oké	De boosheid kan ervaren worden als druk.
Gelijkwaardigheid	oké	Er zijn geen aanwijzingen dat er grote ongelijkwaardigheid bestaat tussen beiden.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	+oké	Het is niet uitzonderlijk dat het verschil in seksuele appetijt toeneemt met de leeftijd. Het is ook normaal dat daar frustratie kan over ontstaan.
Gepast voor context	NVT	
Negatieve impact	+oké	Het gaat over een verbale interactie. Als de druk groot wordt en de vrouw toegeeft om ruzie te voorkomen, is dit schadelijk voor haar.

Uitroepteken: er moet onderzocht worden of er aftakelingsprocessen spelen, eventueel dementie, of dat er in de relatiedynamiek sprake is van een probleem. Indien de man de vrouw herhaaldelijk onder druk zet, en zij daar bovendien angst of schuld door ontwikkelt, kan dit een rode vlag! worden. Indien hij overgaat tot seksuele handelingen tegen haar zin, is het een zwarte vlag.

Zie pagina 92 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

5

De begeleider in een voorziening ontdekt dat een vrouw masturbeert op het toilet met een toiletborstel en reageert bestraffend: 'Jij vieze meid.'

5. Toiletborstel

De begeleider in een voorziening ontdekt dat een vrouw masturbeert op het toilet met een toiletborstel en reageert bestraffend: 'Jij vieze meid.'

GELE VLAG

We evalueren het gedrag van **de begeleider**:

Basicriteria

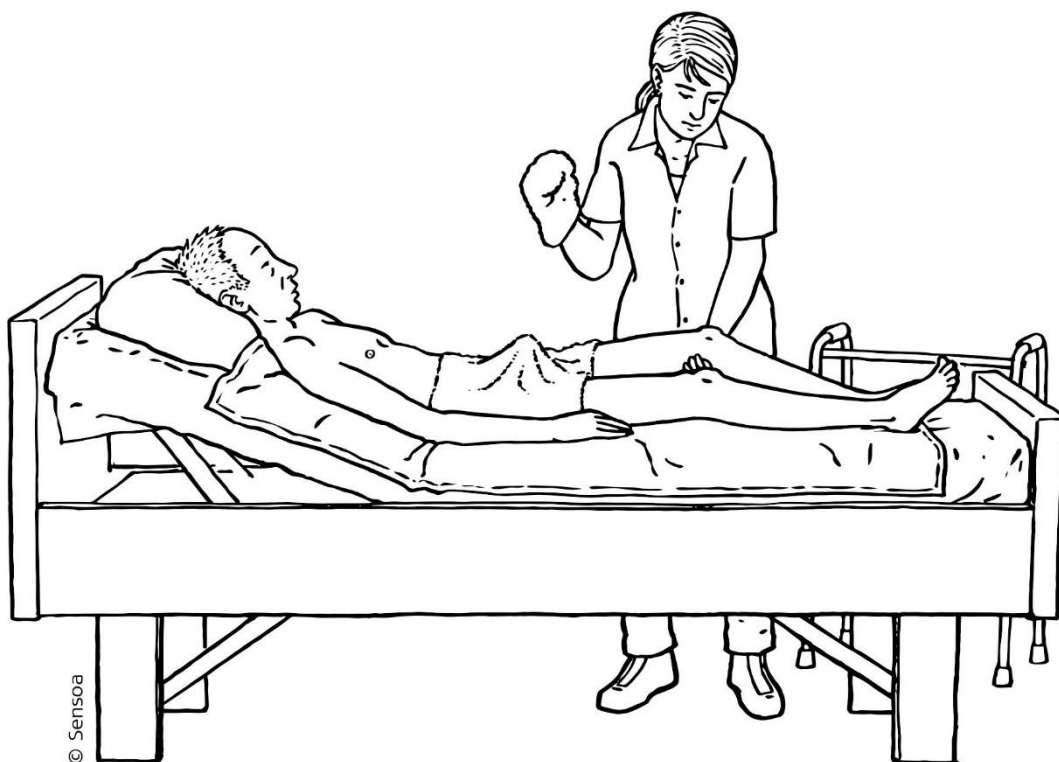
Toestemming	-oké	De vrouw wordt betrappt, wat wil zeggen dat de begeleider onaangekondigd is binnengekomen in de toiletruimte en ongevraagd commentaar geeft.
Vrijwilligheid	-oké	De vrouw is verrast, en heeft geen kans gehad om haar privacy te beschermen. Ze heeft ook niet om deze commentaar gevraagd.
Gelijkwaardigheid	-oké	Als begeleider heb je overmacht, en wat je zegt komt veroordelend over.
Ontwikkeling/competenties	+oké	De begeleider zou moeten kunnen inschatten dat dergelijke uitspraken beschuldigend overkomen, en in staat moeten zijn op een vriendelijke manier haar bezorgdheid te uiten. Indien het functioneringsniveau van de cliënt laag is, heeft zij misschien hulp en uitleg nodig bij het masturberen.
Gepast voor context	-oké	Het toilet is een ruimte waar mensen privacy verwachten, dus binnengaan zonder aankondiging is niet ok.
Impact	+oké	Het gaat over een eenmalig verbaal incident, wellicht goedbedoeld maar onnodig beschuldigend. Bestraffend reageren op seksueel gedrag kan negatieve gevolgen hebben voor de vrouw (het kan schaamte en schuldgevoelens veroorzaken). Ook op het uitoefenen van je taak kan het een negatieve impact hebben als mensen je niet meer in vertrouwen durven nemen omdat ze schrik hebben van je veroordeling.

Er wordt weinig tot geen steun geboden aan de vrouw om een betere manier te vinden om te masturberen. Omdat het gedrag verbaal is en eenmalig, geven we hier geen rode maar een gele vlag. Indien dit herhaald zou voorkomen wordt de vlag rood.

Zie pagina 94 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

6

Een verzorgster wast een man. Hij krijgt een erectie tijdens de verzorging. De verzorgster bedekt de geslachtsdelen met een handdoek en gaat door met wassen.

6. Erectie

Een verzorgster wast een man. Hij krijgt een erectie tijdens de verzorging. De verzorgster bedekt de geslachtsdelen met een handdoek en gaat door met wassen.

GROENE VLAG

We evalueren het gedrag van **de verzorgster**:

Basiscriteria

Toestemming	+oké	Er is toestemming gegeven om de man intiem te wassen. De erectie kan reflexmatig zijn (als gevolg van aanraken/stimuleren van de penis), de cliënt is zich hier niet altijd van bewust.
Vrijwilligheid	+oké	Er wordt geen druk of dwang uitgeoefend op de man.
Gelijkwaardigheid	+oké	De cliënt is fysiek afhankelijk van de verzorger, maar kan wel zijn wensen en grenzen duidelijk maken. Er wordt geen misbruik gemaakt van de afhankelijkheid.
Ontwikkeling/competenties	+oké	Een verzorger weet hoe je respectvol omgaat met mensen wassen en het krijgen van een erectie.
Gepast voor context	+oké	Tijdens het wassen wordt de penis aangeraakt, dus de kans dat dit de cliënt prikkelt is reëel; de handdoek zorgt voor wat privacy.
Impact	+oké	De verzorger ziet dit niet als een grensoverschrijding; de cliënt moet zich hier niet over schamen.

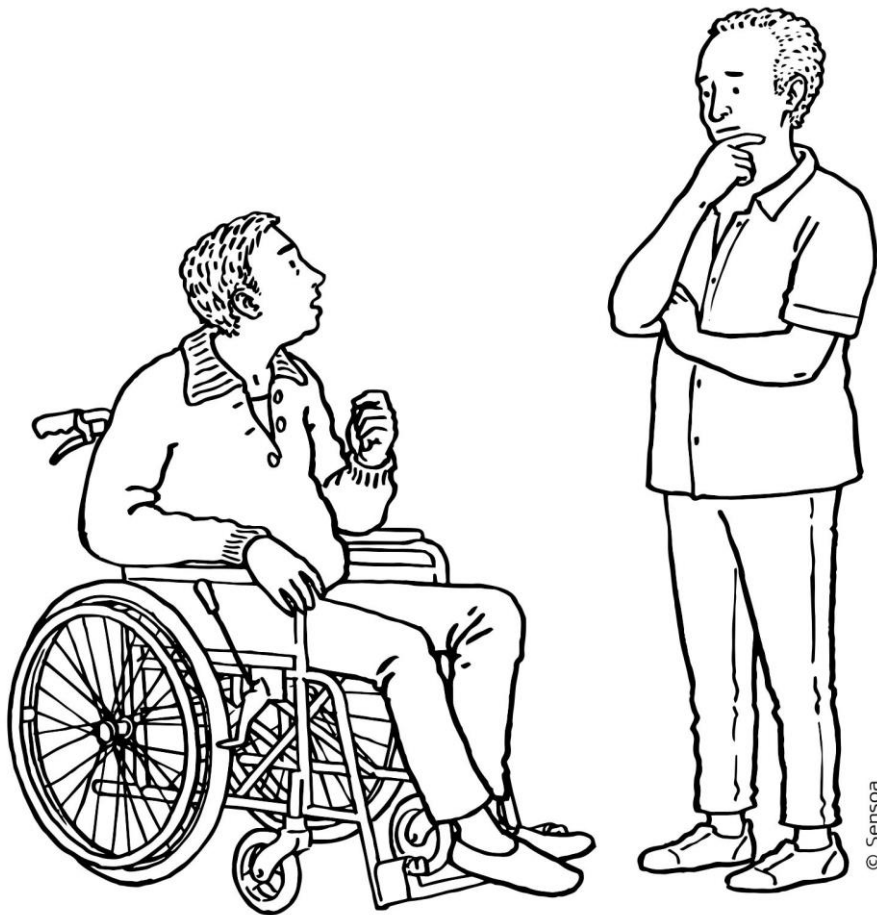
De begeleider reageert respectvol op de erectie tijdens het wassen, door deze discreet af te dekken. Ze krijgt een groene vlag.

Uitroeptekens: ze kan eventueel nog beter proberen het ongemak dat de cliënt ervaart bespreekbaar te maken, en hem even privacy geven. Zo houdt ze meer rekening met zijn kwetsbaarheid en zijn behoeften.

Zie pagina 96 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

7

Een cliënt stelt de vraag om een prostituee te regelen waar hij geregeld naartoe kan gaan. De familie is hiermee niet akkoord.

7. Prostituee

Een cliënt stelt de vraag om een prostituee te regelen waar hij geregeld naartoe kan gaan. De familie is hiermee niet akkoord.

GROENE VLAG

We evalueren het gedrag van **de cliënt**:

Basiscriteria

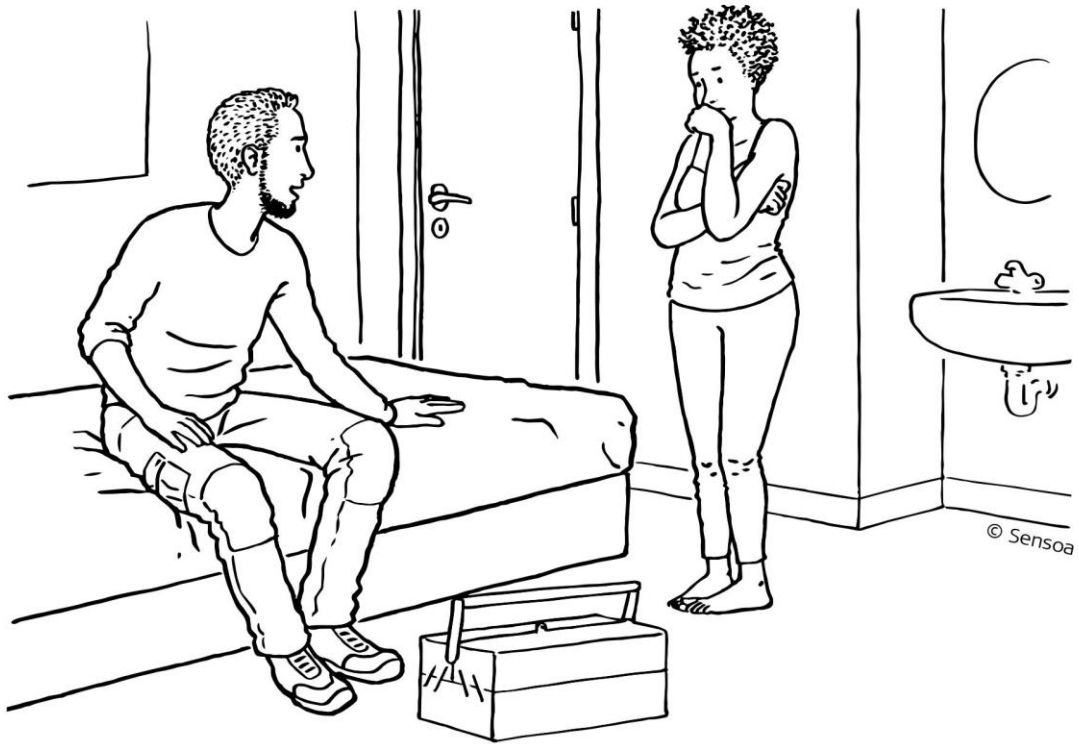
Toestemming	oké!	Het is op vraag van de cliënt, hij vraagt er expliciet naar.
Vrijwilligheid	oké	Er wordt geen druk uitgeoefend op de cliënt.
Gelijkwaardigheid	oké!	Blijkbaar kan de cliënt hier niet alleen over beslissen, en hebben anderen meer invloed. Wat is de invloed van de familie?
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké!	De cliënt heeft een fysieke beperking maar kan een bezoek aan een prostituee aan. Ook een andere vorm van seksuele dienstverlening is mogelijk voor hem.
Gepast voor context	oké!	Aangezien de vraag wellicht afgewogen moet worden aan wat mogelijk is voor de context, moet de cliënt iemand van de begeleiding hierover aanspreken. Indien de familie bezwaren heeft, moet er ook zorg zijn voor hun bezorgdheden.
Impact	oké?	De zorgen moeten worden besproken en negatieve impact vermeden; Indien zorgvuldig gekozen, is er geen gevaar verbonden aan prostitutiebezoek.

Uitroepteken: zowel naar kwetsbaarheid, als naar mogelijks restrictieve invloed van de context, is een uitroepteken nuttig. Dit betekent dat er met zorg moet worden omgegaan met de vraag van de cliënt.

Zie pagina 98 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

8

De klusjesman van de instelling komt iets herstellen, doet de deur op slot en vraagt aan de cliënte om op bed te komen zitten om 'het spelletje met de borsten' te spelen. Hij blijkt dat al geruime tijd te doen, ook bij andere cliënten.

8. Klusjesman

De klusjesman van de instelling komt iets herstellen, doet de deur op slot en vraagt aan de cliënt om op bed te komen zitten om 'het spelletje met de borsten' te spelen. Hij blijkt dat al geruime tijd te doen, ook bij andere cliënten.

ZWARTE VLAG

We evalueren het gedrag van de klusjesman:

Basiscriteria

Toestemming	-oké	De klusjesman vraagt geen toestemming. Hij doet de deur op slot zonder te checken of dit oké is voor de cliënt. Het is niet omdat de cliënt niet protesteert, dat zij instemt.
Vrijwilligheid	-oké	De klusjesman staat niet onder druk m.b.t. dit gedrag. De cliënt daarentegen voelt zich wellicht onder druk staan om hierin mee te gaan, aangezien hij tot het personeel behoort. Ze kan ook de kamer niet uit.
Gelijkwaardigheid	--oké	Het gaat over een professional t.o.v. een cliënt, dus een gezagsrelatie. Het is als cliënt moeilijk om te weigeren als een personeelslid je opdraagt om iets te doen.
Ontwikkeling/ Competenties	--oké	De man zou als personeelslid moeten weten dat hij hier een grens overschrijdt. Hij moet gepast met cliënten kunnen omgaan.
Gepast voor context	--oké	Dit is een werkcontext. Seksueel getint gedrag tussen een personeelslid en een cliënt is niet toelaatbaar in deze context, ook al is niemand getuige.
Impact	-oké	Deze situatie komt wellicht meermaals voor, het gaat over intieme aanrakingen; voor een cliënt kan dit traumatische gevolgen hebben. Indien het over een kwetsbare cliënt gaat, is dit zeker schadelijk. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de klusjesman.

Omdat het herhaald is en intiem, en de pleger beseft dat hij misbruik maakt van de situatie, is dit een zwarte vlag.

Zie pagina 100 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

9

Een man in de afzonderingsruimte masturbeert zich; een begeleider ziet dit op de bewakings-camera. De man is zich niet bewust van de camera's.

9. Camera

Een man in de afzonderingsruimte masturbeert zich; een begeleider ziet dit op de bewakingscamera. De man is zich niet bewust van de camera's.

GROENE VLAG

We evalueren het gedrag van **de man in de afzonderingsruimte**:

Basiscriteria

Toestemming	oké	De cliënt kiest ervoor om zich te masturberen terwijl hij zich niet bewust is van de camera's, en dat zijn gedrag dus gezien kan worden. De begeleider kan kiezen om weg te kijken.
Vrijwilligheid	oké!	De cliënt staat niet onder druk om dit te doen, maar heeft weinig ruimte voor privacy. De begeleider heeft een keuze om al dan niet te observeren.
Gelijkwaardigheid	oké	De cliënt zit in een afhankelijke positie, maar de begeleider maakt daar geen misbruik van.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké!	Dit gedrag kan de cliënt aan. Het masturberen kan een rustgevend effect hebben en troost bieden. Wanneer cliënten in isolatie zitten, zijn ze doorgaans in een problematische toestand.
Gepast voor context	oké	De isolatiecel is niet privé, maar de cliënt is wel volledig alleen.
Impact	oké	Dit gedrag heeft geen nadelige gevolgen indien de begeleider de privacy van de cliënt respecteert en indien de begeleider dit gedrag kan plaatsen.

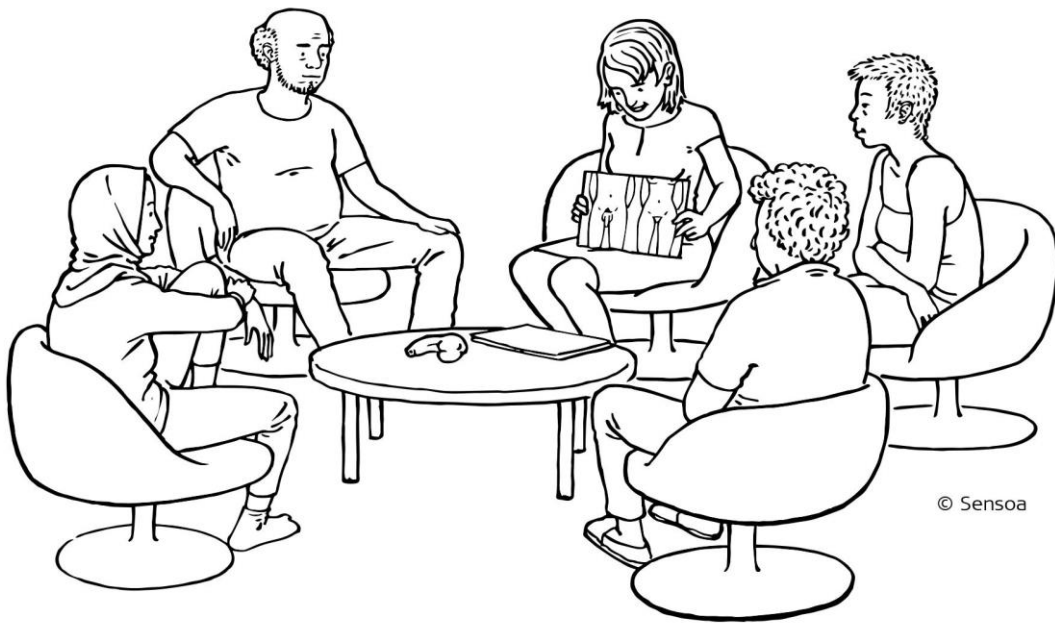
Indien de begeleider dit als grensoverschrijdend ervaart, of indien de begeleider dit zijn discretieplicht niet respecteert en anderen onnodig informeert over de cliënt, kan dit geel of rood worden.

Uitroepeteken: de cliënt is extra kwetsbaar vanwege zijn toestand en de context. Je wordt vaak tegen je zin in isolatie geplaatst en al je privacy word je ontnomen.

Zie pagina 102 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

10

Een therapeute geeft een vorming voor cliënten waar alle seksuele onderwerpen aan bod kunnen komen.

10. Vorming

Een therapeute geeft een vorming voor cliënten waar alle seksuele onderwerpen aan bod kunnen komen.

GROENE VLAG

We evalueren het gedrag van de therapeute:

Basicriteria

Toestemming	oké	Cliënten kunnen zelf kiezen of ze deelnemen of niet en welke onderwerpen aan bod komen. De therapeute houdt rekening met hun wensen.
Vrijwilligheid	oké	Niemand wordt gedwongen, men houdt rekening met elkaar. De therapeute bewaakt dit.
Gelijkwaardigheid	oké	De samenstelling van de groep gebeurt zorgvuldig, en er worden met de deelnemers afspraken gemaakt over hoe ze met elkaar omgaan. Ook de therapeute verduidelijkt haar rol in deze sessie, en gebruikt informatie niet om mensen onder druk te zetten.
Ontwikkeling/competenties	oké	De therapeute is evenwichtig en serieus en is gevormd in het geven van vorming voor deze cliënten.
Gepast voor context	oké	Er worden afspraken gemaakt bij deze sessies over hoe er met de privacy van elkaar wordt omgegaan; de sessies vinden plaats in een aparte ruimte, zodat er geen anderen kunnen meeluisteren.
Impact	oké	De begeleider bewaakt hier ook goed de eigen grenzen, en beslist wat wel en niet relevant is om te delen met cliënten. Indien een cliënt negatieve gevolgen ondervindt, is het goed te kijken naar de aanpak, samenstelling van de groep of de onderwerpen die aan bod komen.

Het is goed om vooraf de deelnemers goed te informeren over de bedoeling van de sessies. Indien de cliënten bij deze vorming een onveilig gevoel krijgen of de therapeute zelf over de grens gaat in opdrachten of in aanrakingen, dan kan de vlag geel of rood worden.

Zie pagina 104 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

11

Een medewerker en een mannelijke deelnemer hebben een intieme relatie maar ontkennen dit. Ze sturen elkaar pikante berichtjes. De partner van de medewerker is niet op de hoogte.

© Sensoa

11. Relatie

Een medewerker en een mannelijke deelnemer hebben een intieme relatie maar ontkennen dit. Ze sturen elkaar pikante berichtjes. De partner van de medewerker is niet op de hoogte.

GELE VLAG

We evalueren het gedrag van **de medewerker**:

Basiscriteria

Toestemming	oké	Beide volwassenen stemmen in met de relatie.
Vrijwilligheid	+oké	Omdat de relatie geheim is, zou de vrijwilligheid in het gedrag kunnen komen. Voelt de deelnemer zich in staat om te weigeren?
Gelijkwaardigheid	-oké	Een relatie tussen een personeelslid en een klant (deelnemer) is per definitie ongelijkwaardig. Het personeelslid heeft vanuit zijn functie vaak meer macht, maar ook de deelnemer kan de medewerker onder druk zetten. Indien er geheimhouding is, geeft dit de cliënt ook macht en kan de begeleider gechanteerd worden.
Ontwikkeling/ competenties	+oké	De medewerker is zich bewust van het feit dat hier grenzen worden overschreden (ontkenning, geheimhouding).
Gepast voor context	+oké	In de context van een werksituatie is een relatie tussen een personeelslid en een klant niet mogelijk in die verhouding. Het sturen van pikante sms'jes is op zich niet verboden. Als meerdere mensen op de hoogte zijn, kan hij niet verwachten dat collega's zwijgen.
Impact	+oké	De begeleider kan zichzelf, zijn relatie en zijn tewerkstelling in moeilijkheden brengen, indien hij niet snel open kaart speelt en naar oplossingen zoekt. Voor de deelnemer kan dit ook nadelige gevolgen hebben: gevaar om gedumpt te worden, verplaatst, ...

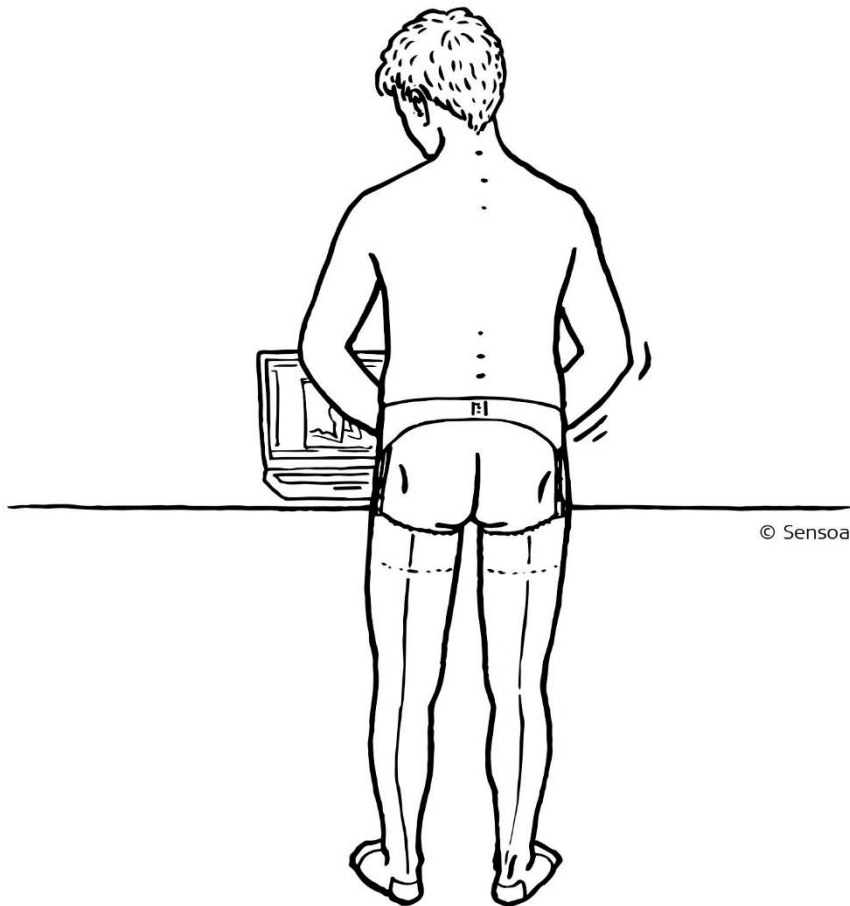
We geven een voorlopige gele vlag. Indien de situatie verder in het geheim evolueert naar een seksuele relatie kan dit een rode of zelfs zwarte vlag worden.

Uitroepteken: indien het een heel zwakke cliënt betreft, en we spreken over grotere afhankelijkheid en machtsverschil, spreken we sneller over een rode ! tot zwarte ! vlag (zie varianten).

Zie pagina 106 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

12

Een jonge man bekijkt privé porno en masturbeert terwijl hij nylonkousen aanheeft.

© Sensoa

12. Nylonkousen

Een jonge man bekijkt privé porno en masturbeert terwijl hij nylonkousen aanheeft.

GROENE VLAG

We evalueren het gedrag van **de jonge man**:

Basiscriteria

Toestemming	oké	Hij kiest hier zelf voor.
Vrijwilligheid	oké	Niemand dwingt hem.
Gelijkwaardigheid	NVT	
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	De cliënt kan deze vorm van seksualiteitsbeleving aan.
Gepast voor context	oké	Zolang de situatie privé blijft, is er geen probleem.
Impact	oké	Er is hier weinig gevaar aan verbonden.

Zie pagina 108 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

13

Een man belooft in ruil voor een pijpbeurt
een pakje sigaretten aan een andere man.

© Sensoa

13. Pijpen

Een man belooft in ruil voor een pijpbeurt een pakje sigaretten aan een andere man.

GELE VLAG

We evalueren het gedrag van **de man die zich laat pijpen**:

Basiscriteria

Toestemming	oké	Beide personen geven toestemming.
Vrijwilligheid	+--oké	De man die pijpt doet dit in ruil voor een pakje sigaretten, wat het niet echt vrijwillig maakt.
Gelijkwaardigheid	oké	Beiden zijn gelijkwaardig.
Ontwikkeling/ competenties	oké	Beide personen kunnen deze vorm van seksualiteitsbeleving aan.
Gepast voor context	oké?	De privacy wordt voldoende bewaakt.
Impact	+--oké	Het is vrij intiem seksueel gedrag dat regelmatig voorkomt. Beide mannen lijken dit geen probleem te vinden. Er zijn weinig gevaren verbonden aan dit gedrag, zolang elke persoon kan weigeren zonder negatieve consequenties. Er is echter weinig ondersteuning voor een meer bevredigende seksualiteitsbeleving.

Omdat de man die pijpt ook gerust kan weigeren zonder negatieve consequenties, en we ervan uitgaan dat het gedrag deel uitmaakt van een patroon dat beiden aankunnen, geven we een gele vlag. Indien er tekenen van angst, boosheid, chantage of dwang zijn, wordt dit een rode vlag.

Uitroeptekens: wanneer één van de mannen een kwetsbare cliënt is, wordt het geel!

Zie pagina 110 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

14

Een man kijkt regelmatig naar seksuele-misbruikbeelden van kindjes. Hij ziet dat niet als een probleem.

© Sensoa

14. Kinderporno

Een man kijkt regelmatig naar seksuelemisbruikbeelden van kindjes. Hij ziet dat niet als een probleem.

ZWARTE VLAG

We evalueren het gedrag van **de man**:

Basiscriteria

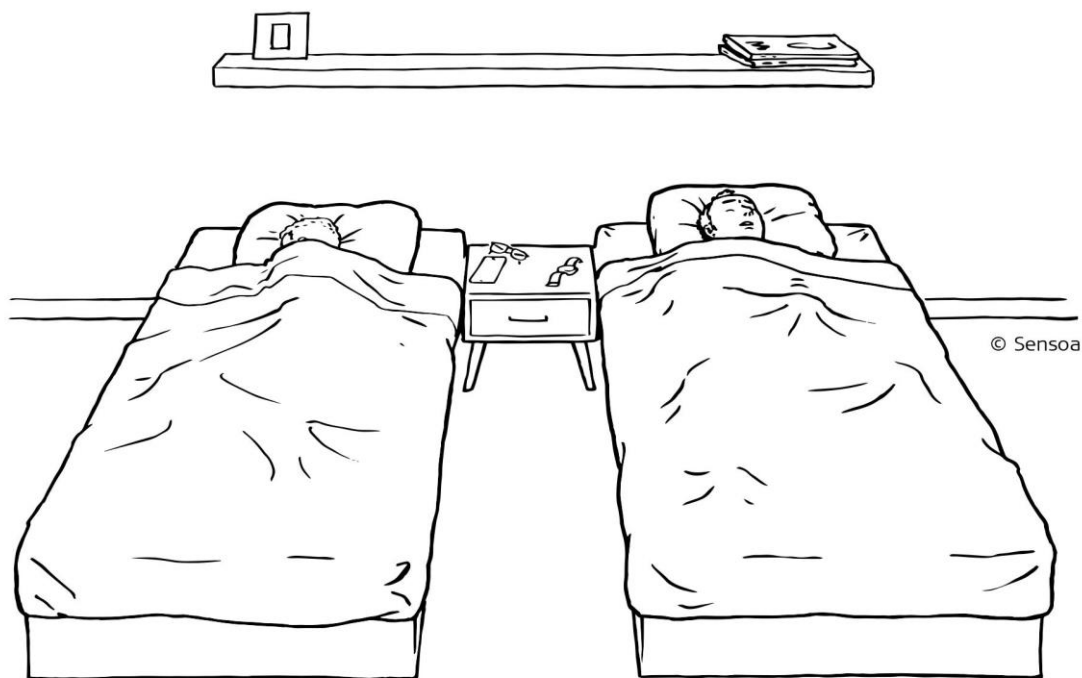
Toestemming	--oké	Hij kiest hier zelf voor. De vraag is waar hij de afbeeldingen vandaan haalt. Kinderen kunnen geen toestemming hebben gegeven voor misbruikbeelden.
Vrijwilligheid	--oké	De man staat niet onder druk om naar de beelden te kijken. De kinderen op de beelden hebben geen keuze gehad. Deze beelden worden vaak gemaakt door personen die macht hebben over de kinderen.
Gelijkwaardigheid	--oké	Het gaat over een volwassene t.o.v. kinderen.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	-oké?	De man heeft weinig besef van de gevolgen van zijn gedrag voor de betrokken kinderen. Heeft hij een seksuele interesse in kinderen?
Gepast voor context	NVT	
Impact	--oké	Het gaat over intieme beelden, het gebeurt herhaaldelijk, dit gedrag heeft een enorm schadelijke invloed op de kinderen die bij deze beelden zijn betrokken. Voor de slachtoffers kan dit een levenslang trauma zijn. De man kan zichzelf in gevaar brengen indien de beelden beschouwd worden als kinderporno.

De man gaat gericht op zoek naar kinderporno. Bij het maken van deze beelden worden kinderen misbruikt. Indien het gaat over andere naaktfoto's (bijvoorbeeld van een nudistenstrand) en er is geen seksuele connotatie, spreken we niet over kinderporno. Dan is het een rode vlag.

Zie pagina 112 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

15

Een man vertelt je dat hij permanent op een tweepersoonskamer slaapt en zich masturbeert terwijl een andere man in het bed naast hem ligt en lijkt te slapen. Die ander wordt niet wakker.

15. Masturbatie

Een man vertelt je dat hij permanent op een tweepersoonskamer slaapt en zich masturbeert terwijl een andere man in het bed naast hem ligt en lijkt te slapen. Die ander wordt niet wakker.

GELE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de man die masturbeert**:

Basiscriteria

Toestemming	+--oké	Hij schat in dat de ander slaapt en dat zijn gedrag dus niet storend is.
Vrijwilligheid	+--oké!	Hij doet dit vrijwillig. De kamergenoot slaapt maar kan elk moment wakker worden en ongewenst worden geconfronteerd met seksueel gedrag.
Gelijkwaardigheid	oké	Beiden zijn gelijkwaardig.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	Het is perfect oké om te masturberen en er is aandacht voor de kamergenoot.
Gepast voor context	+--oké!	De kamer geeft niet genoeg privacy. De kamergenoot slaapt weliswaar, maar kan altijd ontwaken of toch onvrijwillig getuige zijn van de masturbatie.
Impact	oké	Hier is geen gevaar aan gekoppeld; de andere persoon kan misschien schrikken of verontwaardigd zijn als hij het zou weten.

Het is vrij intiem gedrag, maar de kamergenoot wordt niet betrokken en is zich er niet van bewust

We geven een gele vlag met een *uitroepteken*, omdat de context het onmogelijk maakt om voldoende privacy te bieden aan de seksualiteitsbeleving van de cliënt.

Zie pagina 114 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

16

Een man kan zijn handen niet thuishouden en raakt 'per ongeluk' steeds de borsten van vrouwen aan. Twee vrouwen houden afstand.

© Sensoa

16. Handtastelijk

Een man kan zijn handen niet thuishouden en raakt 'per ongeluk' steeds de borsten van vrouwen aan. Twee vrouwen houden afstand.

RODE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de man**:

Basiscriteria

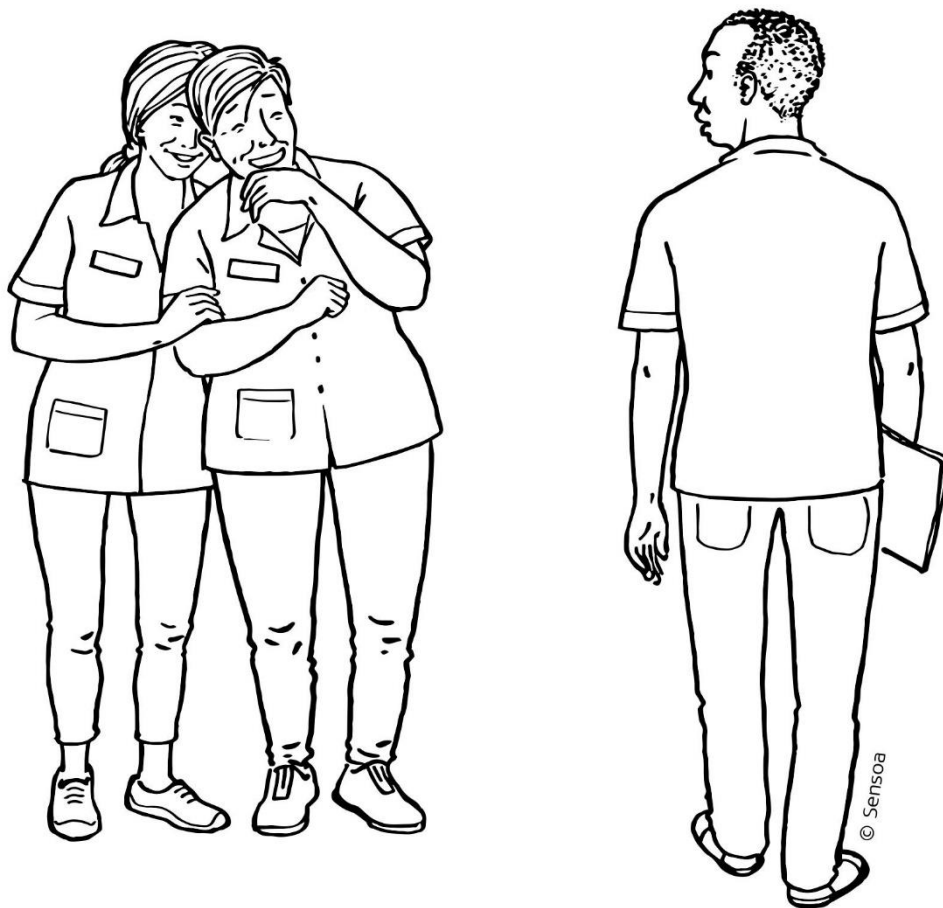
Toestemming	-oké	Hij raakt vrouwen ongewenst aan op intieme plaatsen, zij geven hiervoor geen toestemming.
Vrijwilligheid	-oké!	Hij doet dit vrijwillig, maar kondigt de aanrakingen niet aan en verrast de vrouwen dus.
Gelijkwaardigheid	oké	Er is geen sprake van grote ongelijkwaardigheid.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	Er is geen functioneringsprobleem.
Gepast voor context	NVT	
Impact	--oké	Het gebeurt bij herhaling, het is een vrij intieme aanraking. Het effect op de beide vrouwen is dat ze zich niet meer op hun gemak voelen. De man kan ook nadelige gevolgen ondervinden door zijn gedrag, zoals uitsluiting.

Afhankelijk van het besef, de herhaling en het functioneringsniveau van de man zal het gedrag een rode of gele vlag krijgen. Het kan ook evolueren naar een zwarte vlag, indien de man welbewust vrouwen hiermee intimideert.

Zie pagina 116 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

17

Two women make regular jokes over a homosexual man. He protests.

© Sensoa

17. Homograppen

Twee vrouwen maken geregeld grappen over een homoseksuele man. Hij protesteert.

RODE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de twee vrouwen**:

Basiscriteria

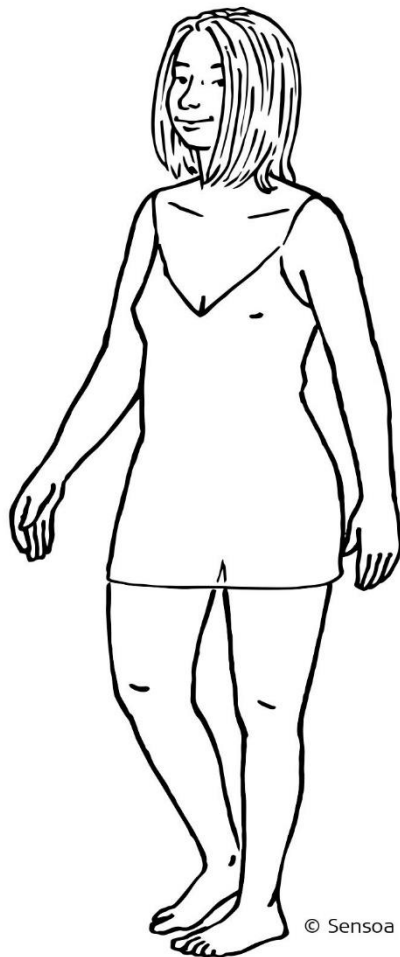
Toestemming	-oké	Er is geen toestemming voor beledigende grappen.
Vrijwilligheid	-oké	De man wordt er onvrijwillig mee geconfronteerd.
Gelijkwaardigheid	-oké	Ze zijn met twee tegenover iemand alleen.
Ontwikkeling/ competenties	-oké	Als burger word je verondersteld geen andere persoon uit te lachen op basis van zijn seksuele oriëntatie. Ook als collega's is dit discriminerend gedrag.
Gepast voor context	-oké	Dit is geen gepast gedrag; niet op straat en het kan zeker niet op de werkvloer.
Impact	+oké	Het gebeurt geregeld, het zijn verbale en non-verbale beledigingen; het effect op de man kan zeer negatief zijn en kan maken dat het slachtoffer zich bedreigd voelt. Beide vrouwen riskeren klachten.

Het gedrag is rood want het is herhalend en bedreigend en er is geen steun voor de gepeste man.

Zie pagina 118 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

18

Een vrouw loopt regelmatig schaars gekleed rond in publiek. Andere aanwezigen vinden dit storend.

© Sensoa

18. Bloot

Een vrouw loopt regelmatig schaars gekleed rond in publiek.
Andere aanwezigen vinden dit storend.

GELE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de vrouw**:

Basicriteria

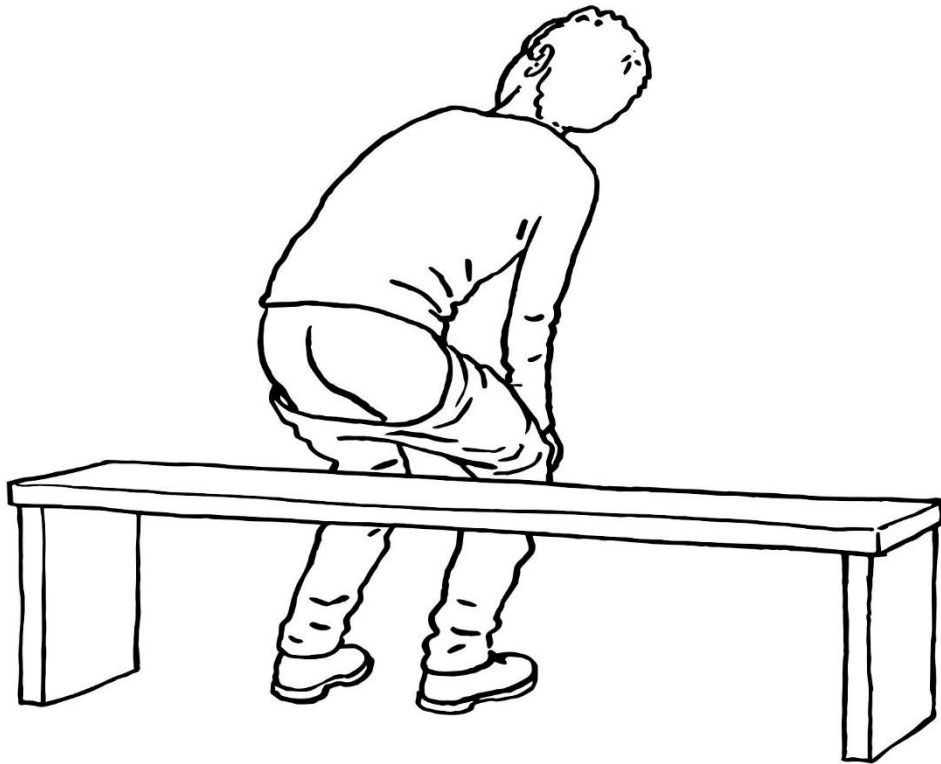
Toestemming	+--oké	De vrouw wil dit zelf, maar de toeschouwers vinden het storend en geven dus geen toestemming.
Vrijwilligheid	+--oké	Zij staat niet onder druk. Toeschouwers willen dit liever niet.
Gelijkwaardigheid	--oké	Er zijn geen machtsverschillen, maar zij is wel alleen in een groep (publiek).
Ontwikkeling/ Functioneringsniveau	oké!	De vrouw heeft in het verleden veel partnergeweld meegemaakt. Er zijn zorgen over haar functioneringsniveau.
Gepast voor context	+--oké	De uitdagende kledij past niet helemaal bij de context van samen in een leefruimte zijn.
Impact	+--oké	Dit gedrag komt herhaald voor en kan gevaar inhouden voor de vrouw, bijvoorbeeld kan ze uitgelachen worden, gepest of gediscrimineerd. Of ze kan ongewenste aandacht krijgen, maar lijkt zich daar niet aan te storen. De toeschouwers die er zich aan storen voelen gêne of schaamte.

Uitroepteken: het gaat over een kwetsbare vrouw en een onderliggende problematiek.

Zie pagina 120 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

19

Een man zit op een bank in het park en toont zijn achterwerk (moonen) aan nietsvermoedende voorbijgangers.

19. Moonen

Een man zit op een bank in het park en toont zijn achterwerk (moonen) aan nietsvermoedende voorbijgangers.

RODE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de man**:

Basiscriteria

Toestemming	+--oké	Man doet dit op eigen initiatief, maar een voorbijganger heeft geen keuze.
Vrijwilligheid	+--oké	De man staat niet onder druk. De voorbijganger wordt onvrijwillig geconfronteerd met naaktheid.
Gelijkwaardigheid	--oké	Onder de voorbijgangers zijn ook kinderen.
Ontwikkeling/ Functioneringsniveau	oké	Er zijn geen functioneringsproblemen bij de man.
Gepast voor context	--oké	Het gedrag is niet gepast voor de openbaarheid.
Impact	--oké	Dit gedrag komt herhaaldelijk voor en vrij intieme lichaamsdelen worden getoond. Door dit in de openbaarheid te doen, kan het bereik groot zijn. De man schendt een basisregel: openbare zedenschennis. De voorbijgangers kunnen angst ervaren.

Bij herhaling, indien hij doelbewust minderjarigen opzoekt of indien hij zich laat aanraken, wordt dit gedrag zwart.

Zie pagina 122 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

20

Een vrouw heeft zich op een festival laten verleiden tot seks. Ze had te veel gedronken en ze heeft nu spijt.

20. Spijt

Een vrouw heeft zich op een festival laten verleiden tot seks. Ze had te veel gedronken en ze heeft nu spijt.

GELE VLAG !

We beoordelen het gedrag van **de vrouw**:

Basiscriteria

Toestemming	oké	Ze had toestemming gegeven. De ander had initiatief genomen.
Vrijwilligheid	+oké	Ze heeft zich op dat moment zonder druk, laten verleiden, maar voelt zich achteraf slecht hierbij.
Gelijkwaardigheid	-oké	Er heeft zich een situatie van machtsonevenwicht voorgedaan omdat ze in dronken toestand was, en de ander heeft daar misbruik van gemaakt.
Ontwikkeling/ Functioneringsniveau	-oké!	Omdat ze onder invloed was van alcohol, kan het zijn dat ze niet alert genoeg was om grenzen te stellen waar nodig.
Gepast voor context	+oké!	Op een festival is er weinig privacy, en door de combinatie van drank, drugs en feeststemming een risicocontext voor seksueel grensoverschrijdend gedrag.
Impact	-oké	Het is een eenmalig maar zeer intiem en (achteraf) ongewenst seksueel gedrag. Ze heeft spijt van het gebeuren, dus is er schade. De vermeende pleger is zich misschien niet bewust van haar reactie.

De vrouw heeft zich laten verleiden tot seks, terwijl ze onder invloed was. Vanwege de spijt kunnen we vermoeden dat haar grenzen niet gerespecteerd werden, maar wellicht is ze niet duidelijk geweest. We spreken wat haar gedrag betreft over een gele vlag. Indien we het gedrag van de partner zouden beoordelen, geven we rood.

Uitroepteken: vrouw was in een kwetsbare toestand.

Zie pagina 124 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

21

In een boos moment deelt een vrouw naaktfoto's van haar lief online, zonder na te denken over de gevolgen.

21. Online

In een boos moment deelt een vrouw naaktfoto's van haar lief online, zonder na te denken over de gevolgen.

RODE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de vrouw die de foto's deelt**:

Basiscriteria

Toestemming	-oké	De vrouw denkt er niet goed bij na, en vraagt geen toestemming aan de partner.
Vrijwilligheid	-oké	Het gebeurt zonder dat de partner het weet.
Gelijkwaardigheid	oké	Ze zijn in principe gelijkwaardig.
Ontwikkeling/ Functioneringsniveau	+~oké?	Boosheid is een toestand die kan aanleiding geven tot domme en impulsieve dingen doen.
Gepast voor context	-oké	De privacy van de partner is niet gerespecteerd.
Impact	-oké	Het is de eerste keer, maar de beelden zijn wel heel expliciet. Een potentieel grote groep kan deze beelden zien, de partner staat er herkenbaar op, de impact voor de partner is dus groot. Het delen van naaktfoto's zonder toestemming is strafbaar.

Er is vaak geen steun voor het slachtoffer, vaak doet men aan 'victim blaming'.
We geven hier een rode vlag. Bij herhaling kan dit een zwarte vlag worden.

Zie pagina 126 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

22

Een man staart naar de borsten van een vrouw en zegt ongevraagd: 'Die passen perfect in mijn handen!'

22. Borsten

Een man staart naar de borsten van een vrouw en zegt
ongevraagd: 'Die passen perfect in mijn handen!'

GELE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de man**:

Basiscriteria

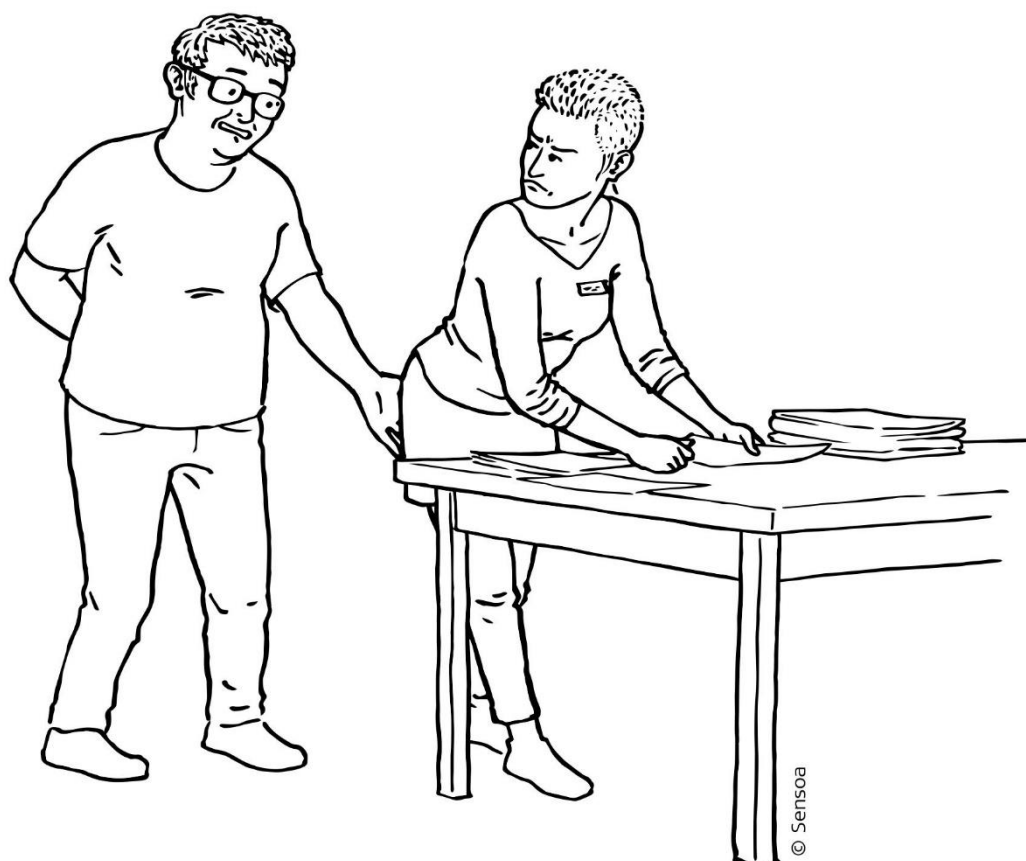
Toestemming	-oké	De vrouw krijgt ongevraagd een opmerking.
Vrijwilligheid	-oké	Hij doet dit vrijwillig maar zij krijgt geen kans. Het gebeurt bij verrassing.
Gelijkwaardigheid	oké	Ze zijn gelijkwaardig.
Ontwikkeling/ Functioneringsniveau	oké	Er is geen zorg omtrent het functioneren van de man.
Gepast voor context	NVT	
Impact	+oké	Het is een eenmalige verbale vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Deze opmerking zou gezien kunnen worden als een vorm van seksuele intimidatie, waardoor de vrouw zich ongemakkelijk voelt. Hij zou een klacht kunnen riskeren.

We geven een gele vlag omdat het een verbale vorm is en het eenmalig gebeurt. Bij herhaling kan dit evolueren naar een rode vlag.

Zie pagina 128 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

23

Een vrouw is aan het opruimen. Een man knijpt lachend in haar billen.

23. Billen

Een vrouw is aan het opruimen. Een man knijpt lachend in haar billen.

RODE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de man**:

Basiscriteria

Toestemming	-oké	De man vraagt hiervoor geen toestemming aan de vrouw.
Vrijwilligheid	-oké	De man handelt onverwacht, en benadert de vrouw van achteren waardoor ze hem niet ziet aankomen.
Gelijkwaardigheid	oké	Ze zijn gelijkwaardig.
Ontwikkeling/ Functioneringsniveau	oké	Er is geen probleem met het functioneringsniveau van de man.
Gepast voor context	+oké	Het is een publieke plaats.
Impact	-oké	Het gaat over een eerder intieme ongewenste aanraking. Voor de vrouw is dit onaangenaam en zij zal even schrikken. De man kan hier een klacht over riskeren.

Indien de man dit herhaaldelijk doet, kan het zwart worden.

Bij lager functioneringsniveau blijven we bij rood, maar voegen we een uitroepteken toe.

Zie pagina 130 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

24

Een vrouwelijke zorgverlener kijkt vaak onverwachts binnen in de douches van de vrouwen.

© Sensoa

24. Douches

Een vrouwelijke zorgverlener kijkt vaak onverwachts binnen in de douches van de vrouwen.

RODE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de zorgverlener**:

Basiscriteria

Toestemming	-oké	Ze heeft niet geklopt om toestemming te vragen om binnen te kijken.
Vrijwilligheid	-oké	Dit gebeurt onaangekondigd.
Gelijkwaardigheid	-oké	Begeleider heeft door haar functie meer macht in deze situatie.
Ontwikkeling/competenties	-oké	Respect voor de privacy zou tot de basiscompetenties moeten behoren. Door gewoontevorming of door werkdruk gaat men hier soms slordig mee om.
Gepast voor context	-oké	Het is een privéplek.
Impact	-oké	Het is onverwachts en het gebeurt vaak; de vrouwen kunnen hier een onveilig gevoel aan overhouden. De zorgverlener kan hier een klacht over krijgen.

Besef van de zorgverlener: schendt bewust de privacy? Of is het eerder onachtzaamheid? We geven hier een rode vlag, het gaat over 'binnenkijken', geen aanrakingen, maar het gebeurt regelmatig en zonder goede reden.

Zie pagina 132 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

25

Een jonge vrouw zit een begeleider te verleiden. Hij wijst haar vriendelijk af, maar ze negeert dit.

© Sensoa

25. Verleiden

Een jonge vrouw zit een begeleider te verleiden. Hij wijst haar vriendelijk af, maar ze negeert dit.

GELE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de vrouw**:

Basiscriteria

Toestemming	+--oké	Zij kiest ervoor om dit te doen, de begeleider geeft niet noodzakelijk zijn akkoord.
Vrijwilligheid	+--oké	Zij wordt niet gedwongen of onder druk gezet, hij heeft hier niet om gevraagd.
Gelijkwaardigheid	--oké	Het is geen gelijkwaardige relatie, de begeleider heeft meer macht maar ook meer verantwoordelijkheid.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké!	Er is zorg over het functioneringsniveau van de vrouw.
Gepast voor context	+--oké?	Dit is een werkcontext voor de begeleider, maar een leefcontext voor de vrouw.
Impact	+--oké	Het gaat over verbaal en non-verbaal flirten dat ongewenst is voor de man. Het is een situatie waar de begeleider niet kan op ingaan, dus de vrouw zal ontgoocheld moeten worden. Voor een cliënt kan dit frustratie of verdriet met zich meebrengen.

Omdat de situatie een leefcontext is voor haar, en geen werkcontext, is het begrijpelijk dat zij geen duidelijk onderscheid maakt tussen een werknemer en een privépersoon.

Uitroepteken: het is een gezagsrelatie en bij problemen met het functioneringsniveau komt er een uitroepteken bij.

Zie pagina 134 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

26

Twee volwassenen hebben seks in de bosjes en vinden het allebei fijn. Ze worden niet betraapt.

© Sensoa

26. Bosjes

Twee volwassenen hebben seks in de bosjes en vinden het allebei fijn. Ze worden niet betrap.

GELE VLAG

We beoordelen het gedrag van **beide mensen**:

Basiscriteria

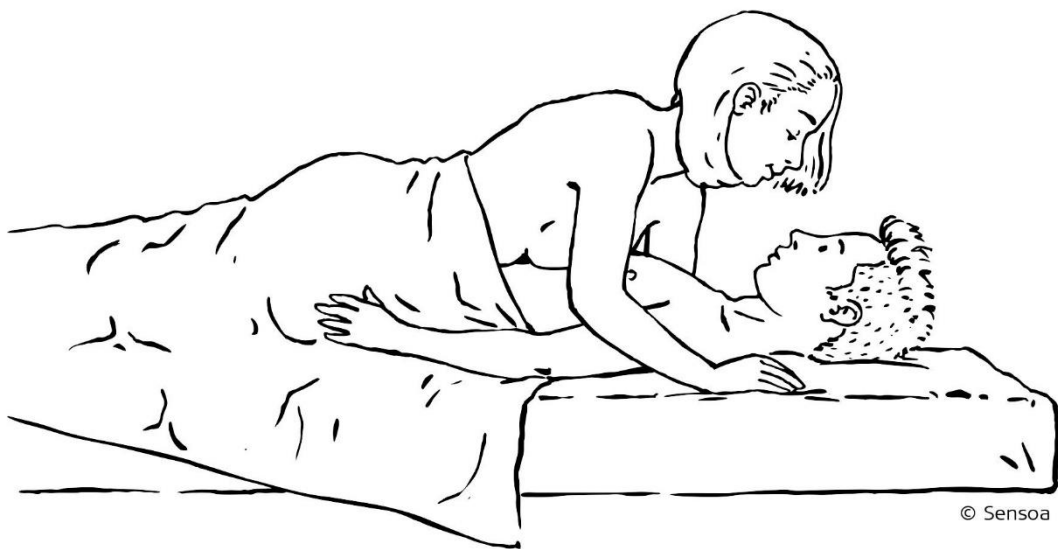
Toestemming	oké	Ze zijn beiden akkoord.
Vrijwilligheid	oké	Ze staan niet onder druk.
Gelijkwaardigheid	oké	Ze zijn gelijkwaardig.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	Er is geen functioneringsprobleem.
Gepast voor context	+--oké	Het is geen privéplek, maar niemand heeft hen betrap.
Impact	oké	Aangezien niemand hier last van heeft, is er geen negatieve impact.

Indien er wel een betrapping zou plaatsvinden, spreken we over een rode vlag: bij betrapping kunnen er negatieve consequenties zijn voor beiden; ook omstaanders kunnen door dit gedrag verstoord worden.

Zie pagina 136 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

27

Een begeleider heeft tijdens de dienst seks met een cliënt met een beperking, hij vindt het fijn.

© Sensoa

27. Seks met cliënt

Een begeleider heeft tijdens de dienst seks met een cliënt met een beperking, hij vindt het fijn.

ZWARTE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de begeleider**:

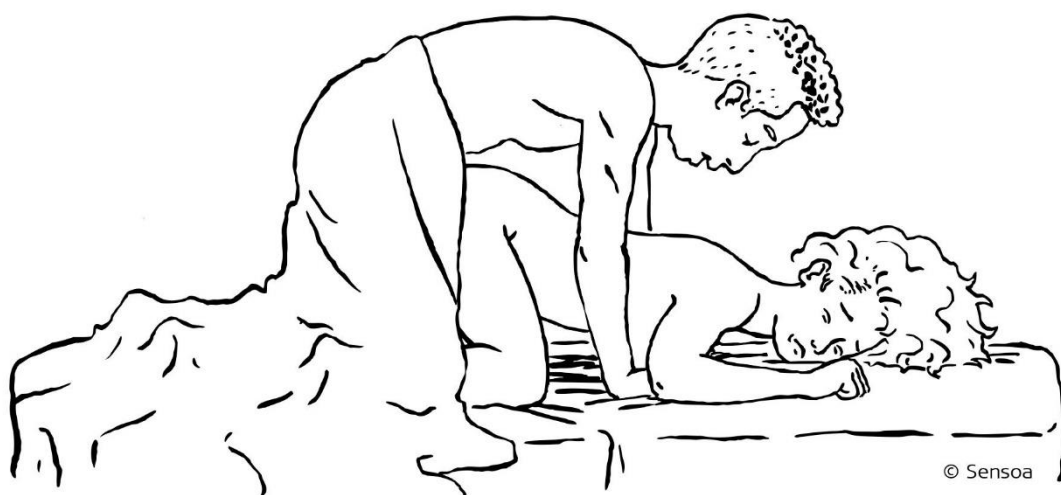
Basiscriteria

Toestemming	oké	Er is sprake van wederzijdse toestemming.
Vrijwilligheid	oké	Beide personen doen het vrijwillig.
Gelijkwaardigheid	--oké	Er is sprake van een gezagsrelatie en een grote afhankelijkheid van de cliënt.
Ontwikkeling/ competenties	--oké	De begeleider moet deze deontologische grens kunnen respecteren en geen misbruik maken van de afhankelijkheid van de cliënt.
Gepast voor context	-oké	Het gebeurt tijdens de dienst, op het werk dus.
Impact	--oké	Het gaat over intiem gedrag; de cliënt kan negatieve gevolgen ondervinden, zoals afhankelijkheid, favoritisme, jaloezie. Hij zal nergens met zijn vragen terecht kunnen omdat er geheimhouding is. De gevolgen kunnen ook schadelijk zijn voor de begeleider.

Zie pagina 138 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

28

Een vrouw vindt anale seks niet fijn, maar laat het toch toe omdat haar vriend het graag wil.

© Sensoa

28. Anale seks

Een vrouw vindt anale seks niet fijn, maar laat het toch toe omdat haar vriend het graag wil.

GELE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de vrouw**:

Basiscriteria

Toestemming	oké	De man vraagt toestemming, de vrouw geeft haar akkoord.
Vrijwilligheid	+--oké	Vragen staat vrij, en de vrouw laat het toe omdat ze het wil doen voor hem.
Gelijkwaardigheid	oké	Beiden zijn gelijkwaardig.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	Er is geen functioneringsprobleem.
Gepast voor context	NVT	NVT
Impact	+--oké	Het is zeer intiem gedrag, maar het gebeurt eenmalig. Zij kiest om het toch toe te laten en te zien hoe ze het ervaart. Iets uitproberen hoeft geen negatieve impact te hebben, tenzij zij zich onder druk gezet voelt.

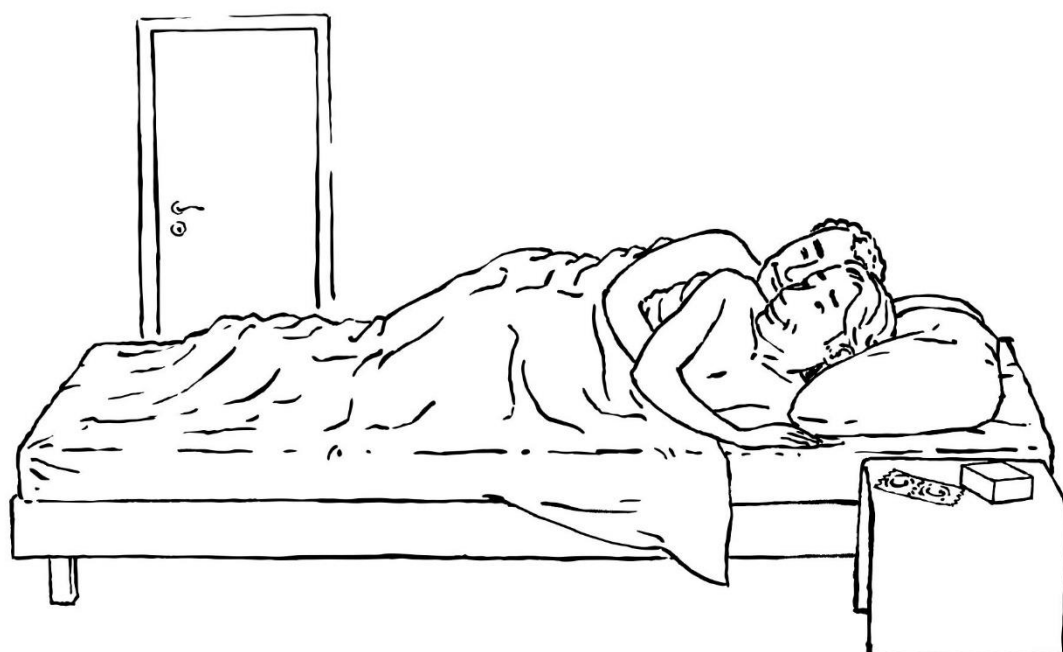
Indien de vrouw zelf kiest om dit eens te proberen maar het uiteindelijk toch niet meevalt, spreken we van een gele vlag.

Indien ze toegeeft omdat ze schrik heeft van een negatieve reactie, of omdat het aandringen erg dwingend is, blijft het voor haar geel, maar hij zou rood krijgen. Als ze vanwege de druk toegeeft, kan dit nadelige gevolgen hebben voor haarzelf, zoals pijn, boosheid, schaamte.

Zie pagina 140 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

29

Een man heeft regelmatig seks met verschillende mannen op zijn kamer.

© Sensoa

29. Promiscue

Een man heeft regelmatig seks met verschillende mannen op zijn kamer.

GROENE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de man**:

Basiscriteria

Toestemming	oké	Betrokken personen zijn hiermee akkoord.
Vrijwilligheid	oké	Er zijn geen vormen van druk of dwang te constateren.
Gelijkwaardigheid	oké	Betrokken personen zijn gelijkwaardig.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	Er is geen sprake van bezorgdheid over of de persoon dit aankan.
Gepast voor context	oké!	Het gedrag speelt zich in de privacy van de eigen kamer af. In een residentiële context zou het wel kunnen dat dit niet onopgemerkt gebeurt en dat mensen geconfronteerd worden met deze bezoeken.
Impact	oké!	Indien de privacy en veiligheid (safe sex) voldoende gerespecteerd wordt, is er geen gevaar voor negatieve gevolgen.

Zie pagina 142 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

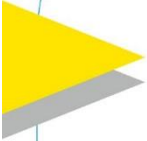
30

Een man en een vrouw strelen elkaar wederzijds in een kleedhokje van het winkelcentrum en ze vinden het fijn.

30. Kleedhokje

Een man en een vrouw strelen elkaar wederzijds in een kleedhokje van het winkelcentrum en ze vinden het fijn.

GELE VLAG

We beoordelen het gedrag van **beide volwassenen**:

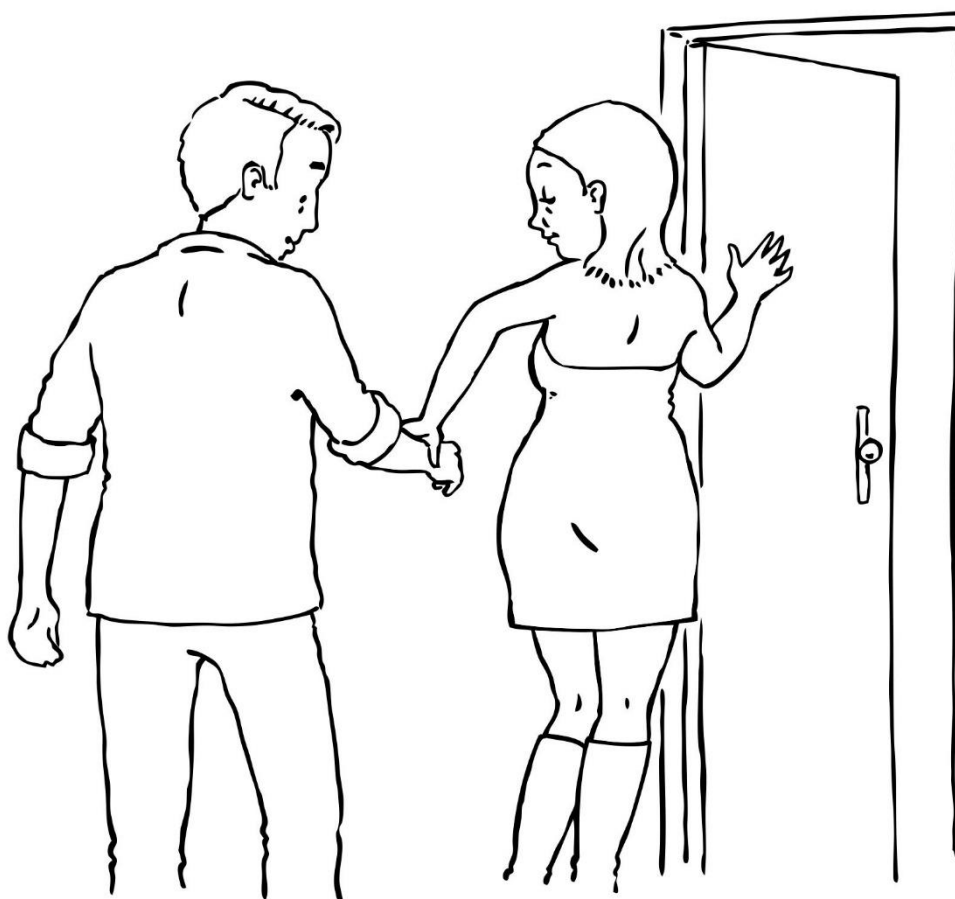
Basiscriteria

Toestemming	oké	Ze zijn beiden akkoord hierover.
Vrijwilligheid	oké	Er is geen vorm van druk of dwang die wordt uitgeoefend.
Gelijkwaardigheid	oké	Ze zijn beiden gelijkwaardig.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	Er is geen probleem of zorg in het functioneren.
Gepast voor context	+--oké	Dit gedrag past niet helemaal in deze context, er is onvoldoende privacy.
Impact	+--oké	Er is kans op betrapping, en dit is een openbare plaats.

Zie pagina 144 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

31

Een vrouw heeft wisselende partners waar ze seks mee heeft.

31. Wisselende partners

Een vrouw heeft wisselende partners
waar ze seks mee heeft.

GROENE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de vrouw**:

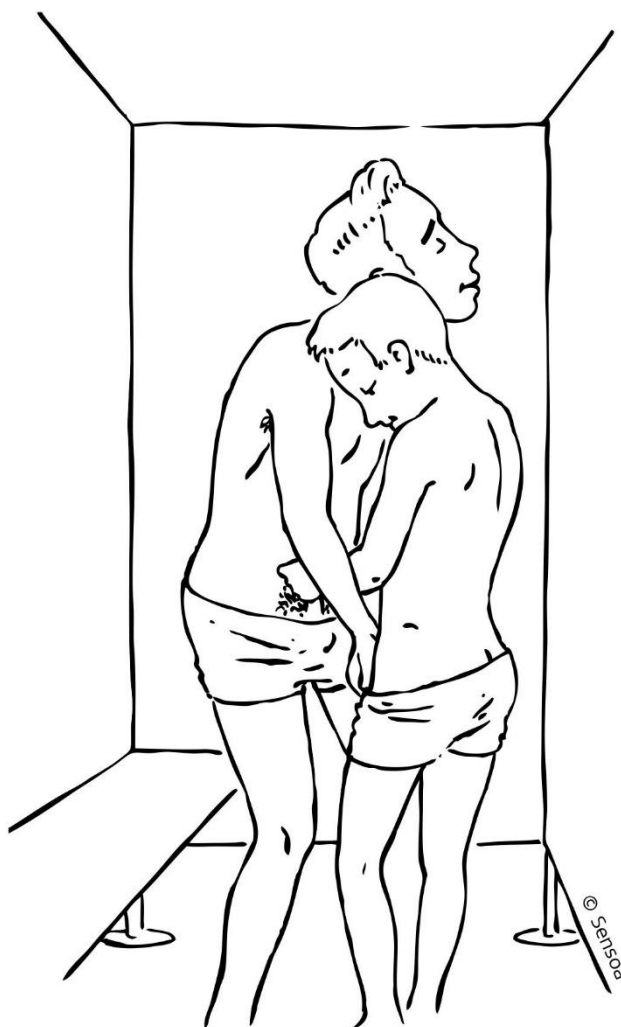
Basiscriteria

Toestemming	oké	Zijzelf kiest hiervoor, de partners zijn op de hoogte.
Vrijwilligheid	oké	Er wordt geen druk of dwang uitgeoefend.
Gelijkwaardigheid	oké	Er zijn geen machtsverschillen die kunnen worden misbruikt.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	Er zijn geen zorgen over het functioneringsniveau.
Gepast voor context	oké	De context is privé.
Impact	oké!	Indien de vrouw zichzelf beschermt tegen seksueel overdraagbare aandoeningen en haar partners zorgvuldig kiest, zijn er geen schadelijke gevolgen.

Zie pagina 146 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

32

Een jongeman van 24 en een jongen van 16 bevredigen elkaar wederzijds in het kleedhokje van het zwembad, en vinden het fijn.

32. Zwembad

Een jongeman van 24 en een jongen van 16 bevredigen elkaar wederzijds in het kleedhokje van het zwembad, en vinden het fijn.

GELE VLAG

We beoordelen het gedrag van **de jongeman van 24**:

Basiscriteria

Toestemming	oké	Beiden stemmen toe.
Vrijwilligheid	oké	Er wordt geen dwang of druk uitgeoefend.
Gelijkwaardigheid	+--oké	Beide partijen zijn wettelijk meerderjarig, maar het leeftijdsverschil is groot.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	+--oké	Er is een verschil in ontwikkelingsfase, die afhankelijk kan zijn van het concrete functioneringsniveau van betrokkenen.
Gepast voor context	+--oké	Het kleedhokje geeft niet voldoende privacy.
Impact	+--oké	Het is eenmalig vrij intiem gedrag. Ze kunnen betrappt worden en dit kan schadelijke gevolgen hebben voor beiden.

We geven een gele vlag. Het leeftijdsverschil is groot maar de jongen is seksueel meerderjarig. De situatie is ook riskant wegens gebrek aan privacy.

Zie pagina 148 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

33

Een man boekt mannen voor seks via een
contactservice. Ze zijn volwassen maar ze
zien er jong uit.

© Sensoa

33. Contactservice

Een man boekt mannen voor seks via een contactservice.
Ze zijn volwassen maar ze zien er jong uit.

GROENE VLAG

We evalueren het gedrag van **de man**:

Basicriteria

Toestemming	oké	Beide betrokkenen stemmen in met deze interactie.
Vrijwilligheid	oké	Er is geen dwang of druk op één van de partijen, ze doen dit uit vrije keus en wil; de één wordt wel betaald voor zijn diensten.
Gelijkwaardigheid	oké	Het is een klant-service-situatie.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	Er zijn geen zorgen over het functioneringsniveau van de man.
Gepast voor context	oké!	Afhankelijk van de betrouwbaarheid van de contactservice.
Impact	oké!	De impact is niet negatief indien de mannen effectief volwassen zijn. Indien het gaat over minderjarigen, kan de man de jongere en zichzelf in de problemen brengen.

Uitroepteken: de context van een contactservice is onbetrouwbaar. De leeftijd van de mannen is niet te controleren en seks met jongens jonger dan 16 is strafbaar.

Zie pagina 150 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

34

Twée 21-jarige vrouwen hebben enkel anale onbeschermdé seks omdat hun lief anders dreigt de relatie te beëindigen.

34. Onbeschermd seks

Twee 21-jarige vrouwen hebben enkel anale onbeschermd seks omdat hun lief anders dreigt de relatie te beëindigen.

RODE VLAG

We evalueren het gedrag van **hun lief**:

Basiscriteria

Toestemming	oké	De vrouwen geven hier wel toestemming voor.
Vrijwilligheid	-oké	Ze staan onder druk van hun respectieve partners.
Gelijkwaardigheid	+oké	Er zit duidelijk een spanning op de machtsbalans in de relatie.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	Zij zijn mondig genoeg om in gesprek te gaan met de partner.
Gepast voor context	-oké!	De context van deze partnerrelatie is bedreigend voor de gezondheid van deze vrouwen.
Impact	-oké	Het gaat over intiem seksueel contact dat schadelijk is voor de vrouwen in kwestie. Er is niet voldoende steun voor hen en ze beschermen zich niet voldoende tegen infecties.

Uitroepteken: wanneer een context regels oplegt die een gevaar voor de gezondheid betekenen, maar het schenden van die regels ook gevaar met zich meebrengt (conflicten), hebben de vrouwen extra hulp en bescherming nodig.

Zie pagina 152 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

35

Een vrouw van 30 masturbeert in bad. De deur is op slot. Ze geniet ervan.

35. Badkamer

Een vrouw van 30 masturbeert in bad. De deur is op slot.
Ze geniet ervan.

GROENE VLAG

We evalueren het gedrag van **de vrouw**:

Basiscriteria

Toestemming	oké	Zij kiest zelf om dit te doen.
Vrijwilligheid	oké	Er is geen druk op haar.
Gelijkwaardigheid	NVT	
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	Het is een normaal onderdeel van het seksuele functioneren als volwassene.
Gepast voor context	oké	Het is privé.
Impact	oké	Zij kan zichzelf niet schaden met dit gedrag.

Zie pagina 154 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

36

In het bos vraagt een man een jongen van 11 zijn piemel aan te raken.

© Sensoa

36. Bos

In het bos vraagt een man een jongen van 11 zijn piemel aan te raken.

ZWARTE VLAG

We evalueren het gedrag van **de man**:

Basiscriteria

Toestemming	-oké	De man vraagt het wel, maar wacht het antwoord van de jongen niet af om zijn hand in de richting van zijn penis te duwen.
Vrijwilligheid	-oké	Er is geen zichtbare druk of dwang, maar de jongen kan niet gemakkelijk ontsnappen.
Gelijkwaardigheid	--oké	Er is grote ongelijkwaardigheid, de man misbruikt zijn macht.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	-oké	Er zijn geen problemen met het functioneringsniveau van de man.
Gepast voor context	NVT	
Impact	--oké	Het gaat over een gedwongen aanraking, op iemand die hij vertrouwt, en er is geen steun voor de jongen; De impact op de jongen kan traumatisch zijn. Ook de gevolgen voor de man kunnen zwaar zijn, want dit is strafbare seksualiteit.

Het gedrag krijgt een zwarte vlag, zelfs al wordt er geen dwang of druk uitgeoefend op de jongen.

Zie pagina 156 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

37

Een vrouw van 24 stuurt een naaktfoto van zichzelf door naar een groep reisgenoten op hun vraag. Ze maakt er geen afspraken over.

37. Naaktfoto

Een vrouw van 24 stuurt een naaktfoto van zichzelf door naar een groep reisgenoten op hun vraag. Ze maakt er geen afspraken over.

GELE VLAG

We evalueren het gedrag van **de vrouw**:

Basiscriteria

Toestemming	oké	Zij doet dit op vraag van de groep.
Vrijwilligheid	oké	De groep reisgenoten zet haar niet onder druk.
Gelijkwaardigheid	-oké	Er is ongelijkwaardigheid van een individu t.o.v. een groep.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	De vrouw heeft geen functioneringsproblemen.
Gepast voor context	-oké!	Het is een mail naar een groep mensen, de privacy bewaren is niet gegarandeerd.
Impact	-oké	Het gaat over intieme beelden en veel mensen krijgen deze foto(bereik). Doordat er geen afspraken worden gemaakt, is de kans reëel dat de foto wordt doorgestuurd en er negatieve gevolgen zijn voor de vrouw (victim blaming).

Uitroepteken: vanwege de onveilige context van internet en mail.

Zie pagina 158 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

38

Een vrouw begroet een mannelijke collega altijd met de woorden 'Hey sexy boy'. Hij heeft reeds aangegeven dat hij dat vervelend vindt.

38. Sexy boy

Een vrouw begroet een mannelijke collega altijd met de woorden 'Hey sexy boy'. Hij heeft reeds aangegeven dat hij dat vervelend vindt.

RODE VLAG

We evalueren het gedrag van **de vrouw**:

Basiscriteria

Toestemming	+--oké	Zij doet dit op eigen initiatief maar ze weet dat de mannelijke collega dit niet graag heeft.
Vrijwilligheid	+--oké	Zij staat niet onder druk, maar de man krijgt de opmerking zonder verwittiging.
Gelijkwaardigheid	oké	Er is geen machtsverschil.
Ontwikkeling/ competenties	+--oké	Ongewenste seksueel getinte opmerkingen kunnen het gevolg zijn van een soort 'blindheid' van medewerkers.
Gepast voor context	+--oké!	Het is een openbare plaats, mensen kunnen getuige zijn.
Impact	--oké	Het is verbaal seksueel grensoverschrijdend gedrag en het gebeurt herhaaldelijk. Voor de man is dat vervelend en de herhaling maakt het erger. Indien een collega je grens niet respecteert kan dit bedreigend zijn. Dit kan aanleiding geven tot een klacht over pesten.

Zie pagina 160 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

39

Een vrouw duwt een man in de hoek en grijpt hem in het kruis.

39. Kruis

Een vrouw duwt een man in de hoek en grijpt hem in het kruis.

RODE VLAG

We evalueren het gedrag van **de vrouw**:

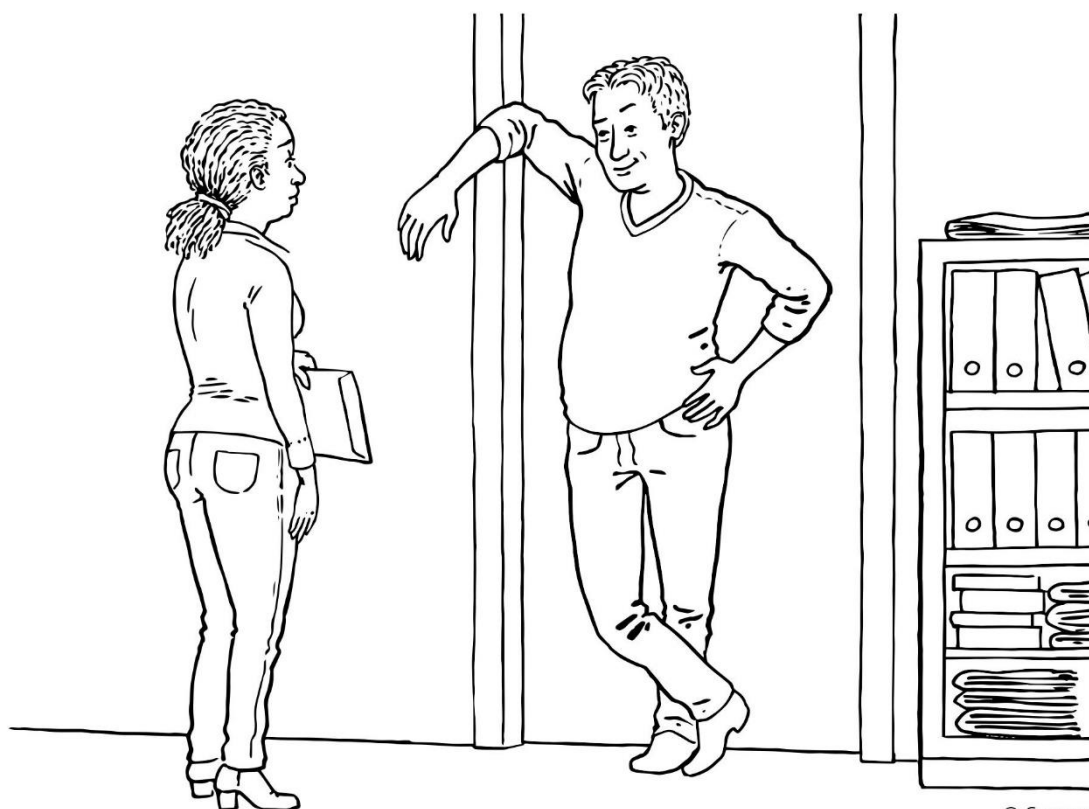
Basiscriteria

Toestemming	-oké	Zij doet dit op eigen initiatief, ze dringt de man in de hoek.
Vrijwilligheid	--oké	Zij staat niet onder druk, maar de man wordt fysiek in een positie gedwongen waar hij moeilijk kan ontsnappen.
Gelijkwaardigheid	oké	Er is geen machtsverschil tussen beiden.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	Er zijn geen zorgen over het functioneringsniveau van de vrouw.
Gepast voor context	-oké	Het is een openbare plaats, mensen kunnen getuige zijn.
Impact	--oké	Het gebeurt éénmalig, maar het is wel een seksueel expliciete aanraking. Zij beseft dat dit niet oké is. Voor de man kan de impact negatief zijn, en hij zal weinig steun krijgen als slachtoffer. De vrouw riskeert een klacht.

Zie pagina 162 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

40

Een leidinggevende wil pas een project goedkeuren als de vrouw met hem naar bed wil.

© Sensoa

40. Chantage

Een leidinggevende wil pas een project goedkeuren als de vrouw met hem naar bed wil.

RODE VLAG

We evalueren het gedrag van **de leidinggevende**:

Basiscriteria

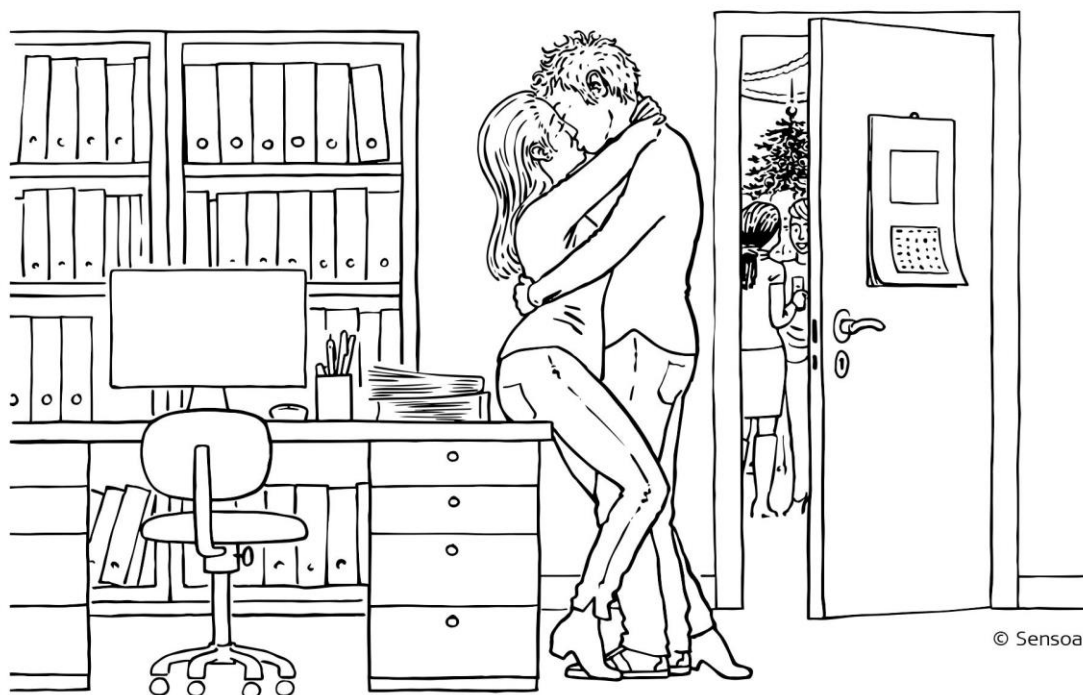
Toestemming	-oké	Zelfs als zij toestemming geeft, is het niet oké.
Vrijwilligheid	--oké	De vrouw wordt gechanteerd.
Gelijkwaardigheid	-oké	Ze zijn niet gelijkwaardig, de leidinggevende maakt misbruik van zijn machtspositie.
Ontwikkeling/ competenties	-oké?	Er zijn geen problemen met het functioneringsniveau.
Gepast voor context	-oké	Het is een werkcontext, men kan geen persoonlijke diensten vragen voor het goed uitvoeren van zijn taken, en een seksuele relatie hoort hier niet thuis.
Impact	--oké	Het gaat over een verbale bedreiging (geen uitvoering); De vrouw ervaart angst en bedreiging. Dit kan aanleiding geven tot een klacht t.a.v. de leidinggevende.

We geven een rode vlag omdat het voorlopig om een verbale bedreiging gaat. Indien de man overgaat tot het uitvoeren van zijn bedreiging wordt het een zwarte vlag.

Zie pagina 164 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

41

Een begeleider is aan het kussen met een kwetsbare cliënt. Ze zijn weggeslopen op een feestje. Ze vinden het allebei fijn.

41. Feestje

Een begeleider is aan het kussen met een kwetsbare cliënt.
Ze zijn weggeslopen op een feestje. Ze vinden het allebei
fijn.

RODE VLAG

We evalueren het gedrag van **de begeleider**:

Basiscriteria

Toestemming	oké	Ze geven beiden toestemming.
Vrijwilligheid	oké	Ze vinden het allebei fijn.
Gelijkwaardigheid	-oké	Ze zijn niet gelijkwaardig, er is een verschil in machtspositie want het gaat over een kwetsbare cliënt.
Ontwikkeling/ competenties	-oké	Er is alcohol in het spel. De begeleider trekt geen duidelijke grens.
Gepast voor context	-oké	Het is een feestje, maar wel binnen een werkcontext.
Impact	+oké	Het gebeurt eenmalig en de impact kan negatief zijn voor de cliënt.

Uitroepteken: het gaat over een kwetsbare cliënt.

Zie pagina 166 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

42

Een vrouw van 35 met een verstandelijke beperking zit op haar kamer en laat ongevraagd haar borsten zien aan twee jongens van 15.

© Sensoa

42. Sexting

Een vrouw van 35 met een verstandelijke beperking zit op haar kamer en laat ongevraagd haar borsten zien aan twee jongens van 15.

RODE VLAG

We evalueren het gedrag van **de vrouw**:

Basiscriteria

Toestemming	-oké	De vrouw doet het ongevraagd, de jongens geven geen toestemming.
Vrijwilligheid	-oké	Ze staat niet onder druk, maar de jongens zijn onvrijwillig getuige.
Gelijkwaardigheid	-oké	Er is een verschil in leeftijd.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	-oké	De vrouw heeft een verstandelijke beperking en kan daardoor niet goed inschatten wat wel en niet gepast is, en wat gevaarlijk zou kunnen zijn.
Gepast voor context	-oké	Ook via internet is het belangrijk zich aan de sociale regels te houden (privacy) en niet ongevraagd beelden te sturen naar wie daar niet om vraagt.
Impact	-oké	Het gebeurt éénmalig maar het zijn intieme beelden. Wie die beelden ongevraagd te zien krijgt, kan dit vervelend vinden of geschokt zijn. Dit kan gevolgen hebben voor de vrouw indien de beelden worden doorgestuurd.

Uitroepteken: omdat het over een kwetsbare vrouw gaat. Ook de leeftijd van de jongens is belangrijk.

Zie pagina 168 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

43

Een begeleider komt onverwacht en zonder kloppen de slaapkamer binnen waar twee mensen seks hebben: de deur was niet op slot.

© Sensoa

43. Zonder kloppen

Een begeleider komt onverwacht en zonder kloppen de slaapkamer binnen waar twee mensen seks hebben: de deur was niet op slot.

GELE VLAG

We evalueren het gedrag van **de begeleider**:

Basiscriteria

Toestemming	-oké	Ze geven geen toestemming tot binnenkomen in de kamer.
Vrijwilligheid	-oké	Het gebeurt onverwachts en onaangekondigd.
Gelijkwaardigheid	-oké	Ze zijn niet gelijkwaardig, de begeleider heeft een machtspositie.
Ontwikkeling/ competenties	oké	Geen probleem met het functioneringsniveau van de begeleider.
Gepast voor context	-oké	Het is een privékamer, daar kan je niet onaangekondigd binnenstappen. De deur op slot doen zou beter zijn als men niet gestoord wil worden.
Impact	oké?	Het gebeurt éénmalig. Voor de beide mensen is het even schrikken. Voor de begeleider wellicht ook.

Zie pagina 170 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

44

Tijdens een politiecontrole wordt een man verplicht zich uit te kleden terwijl twee politieagenten toekijken. Ze lachen en laten hem onnodig lang naakt staan.

44. Politiefouille

Tijdens een politiecontrole wordt een man verplicht zich uit te kleden terwijl twee politieagenten toekijken. Ze lachen en laten hem onnodig lang naakt staan.

ZWARTE VLAG

We evalueren het gedrag van de politieagenten:

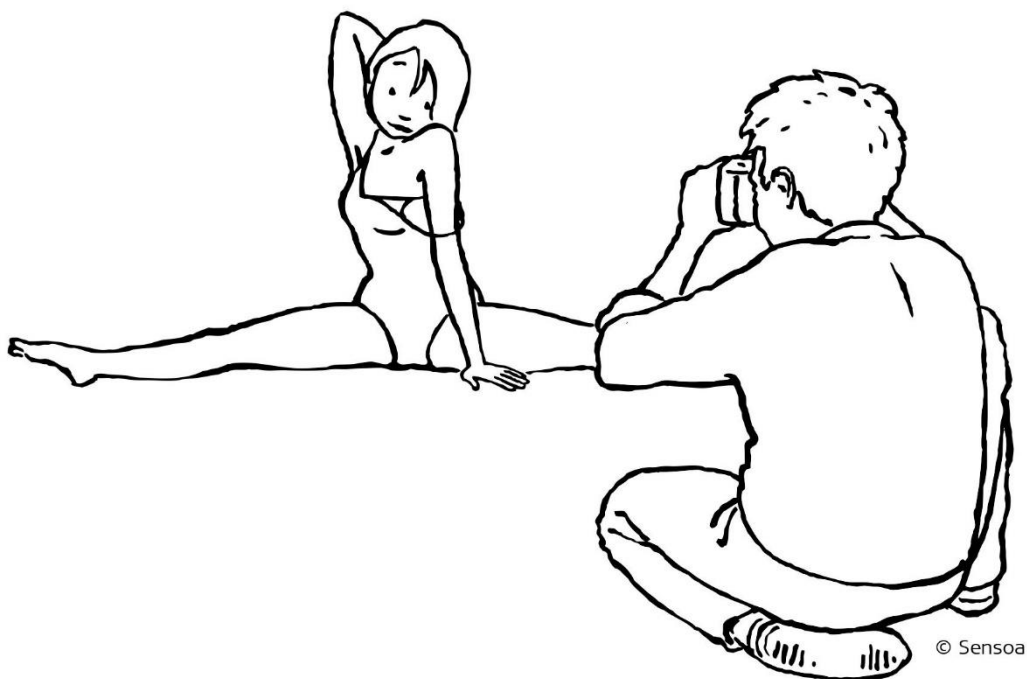
Basiscriteria

Toestemming	+--oké	De politie heeft de autoriteit om dit op te leggen als daar goede redenen voor zijn. De reden hier wordt echter niet gegeven.
Vrijwilligheid	+--oké	Politie is wellicht verplicht om fouilles uit te voeren, maar men kan wel kiezen hoe men dit op een respectvolle manier kan doen.
Gelijkwaardigheid	--oké	Het gaat om een zeer ongelijkwaardige situatie, de politiemensen misbruiken hun macht.
Ontwikkeling/competenties	--oké	Ook een politieman zou dit op een respectvolle manier moeten kunnen uitvoeren. Indien de man vernederd wordt, duidt dit op een gebrek aan competenties bij de politie.
Gepast voor context	--oké	Ook in de context van een fouille is respect op zijn plaats.
Impact	--oké	Het gaat over naakt zijn zonder instemming en in aanwezigheid van anderen die er een vernederende vertoning van maken. De politie doet dit welbewust. Dit kan trauma veroorzaken bij de man. De politiemannen kunnen ook klachten tegen hen ingediend zien.

Zie pagina 172 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

45

Een fotograaf maakt foto's van een danseres in een erotische pose. Hij gebruikt die zonder haar toestemming voor een affiche van de voorstelling.

45. Fotograaf

Een fotograaf maakt foto's van een danseres in een erotische pose. Hij gebruikt die zonder haar toestemming voor een affiche van de voorstelling.

RODE VLAG

We evalueren het gedrag van **de fotograaf**:

Basiscriteria

Toestemming	-oké	De vrouw geeft toestemming voor de foto's, maar is niet gevraagd of ze akkoord gaat met de keuze voor de affiche.
Vrijwilligheid	+--oké	Er wordt geen druk uitgeoefend, maar er is zware concurrentie voor opdrachten en producties.
Gelijkwaardigheid	-oké	De danseres heeft niet de macht om de foto tegen te houden.
Ontwikkeling/ competenties	-oké	Als fotograaf heb je de verantwoordelijkheid om respectvol met de privacy van mensen om te gaan.
Gepast voor context	+--oké	Ook actrices en danseressen hebben het recht om te weigeren op een bepaalde manier op de affiche te staan; eens de foto in de openbaarheid is, kan die ook verder gedeeld worden.
Impact	-oké	Het gaat over een erotisch beeld dat groot bereik heeft. Er is geen zorg of steun voor de danseres en dit kan nadelige effecten hebben op het zelfbeeld en negatieve sociale reacties uitlokken;

Zie pagina 174 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

46

Een man zoekt contact via een datingapp voor homo's met puberjongens en vraagt hen een naaktfoto van zichzelf op te sturen.

© Sensoa

46. Homodating

Een man zoekt contact via een datingapp voor homo's met puberjongens en vraagt hen een naaktfoto van zichzelf op te sturen.

ZWARTE VLAG

We evalueren het gedrag van **de man**:

Basiscriteria

Toestemming	oké	De jongens gaan in op de vraag.
Vrijwilligheid	oké	De vraag om foto's op te sturen is zonder druk of dwang.
Gelijkwaardigheid	-oké	Het gaat over een groot leeftijdsverschil.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	Er is geen probleem met het functioneringsniveau van de man.
Gepast voor context	-oké	Datingapps zijn onveilig om identificeerbare sexy foto's van zichzelf door te sturen.
Impact	--oké	Het gaat over naaktbeelden en de jongens staan er herkenbaar op. Dit kan negatieve impact hebben op zowel de jongens als op de man, want dit zijn strafbare feiten.

Zie pagina 176 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

47

Een man met een verstandelijke beperking knuffelt onverwachts een trainer.

© Sensoa

47. Knuffel

Een man met een verstandelijke beperking knuffelt
onverwachts een trainer.

GELE VLAG

We evalueren het gedrag van **de man met een beperking**:

Basiscriteria

Toestemming	-oké	Hij doet dit spontaan maar vraagt geen toestemming aan de trainer.
Vrijwilligheid	-oké	Het gebeurt onaangekondigd.
Gelijkwaardigheid	oké	Er wordt geen misbruik gemaakt van een machtspositie.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	+oké	De man met de verstandelijke beperking begrijpt misschien niet goed wat de regels zijn, en reageert in een opwelling.
Gepast voor context	NVT	
Impact	+oké	Het gaat om een aanraking zonder seksuele connotatie. Het kan zijn dat de trainer dit als onaangenaam ervaart en niet meer op zijn gemak is. De man zelf kan hierop eventueel negatieve reactie krijgen.

Uitroepteken: het gaat over een kwetsbare man.

Zie pagina 178 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

48

Twee vrouwen maken een seksistische opmerking over de kledij van een vrouw.

© Sensoa

48. Seksisme

**Twee vrouwen maken een seksistische opmerking
over de kledij van een vrouw.**

GELE VLAG

We evalueren het gedrag van **de twee vrouwen**:

Basiscriteria

Toestemming	-oké	De opmerking is spontaan, de vrouw heeft geen feedback gevraagd.
Vrijwilligheid	+--oké	De opmerking is hoorbaar door de vrouw.
Gelijkwaardigheid	+--oké	Zij zijn met twee.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	Er zijn geen problemen met het functioneringsniveau.
Gepast voor context	-oké	Openlijk commentaar geven op iemand zijn kledij en uiterlijk is niet gepast.
Impact	+--oké	Het gaat over verbaal gedrag. Het kan zijn dat de vrouw gekwetst is of beledigd.

Zie pagina 180 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

49

Drie mannen moedigen twee jongens aan om sexy te dansen.

© Sensoa

49. Sexy dansen

Drie mannen moedigen twee jongens aan om sexy te dansen.

GELE VLAG

We evalueren het gedrag van **de drie mannen**:

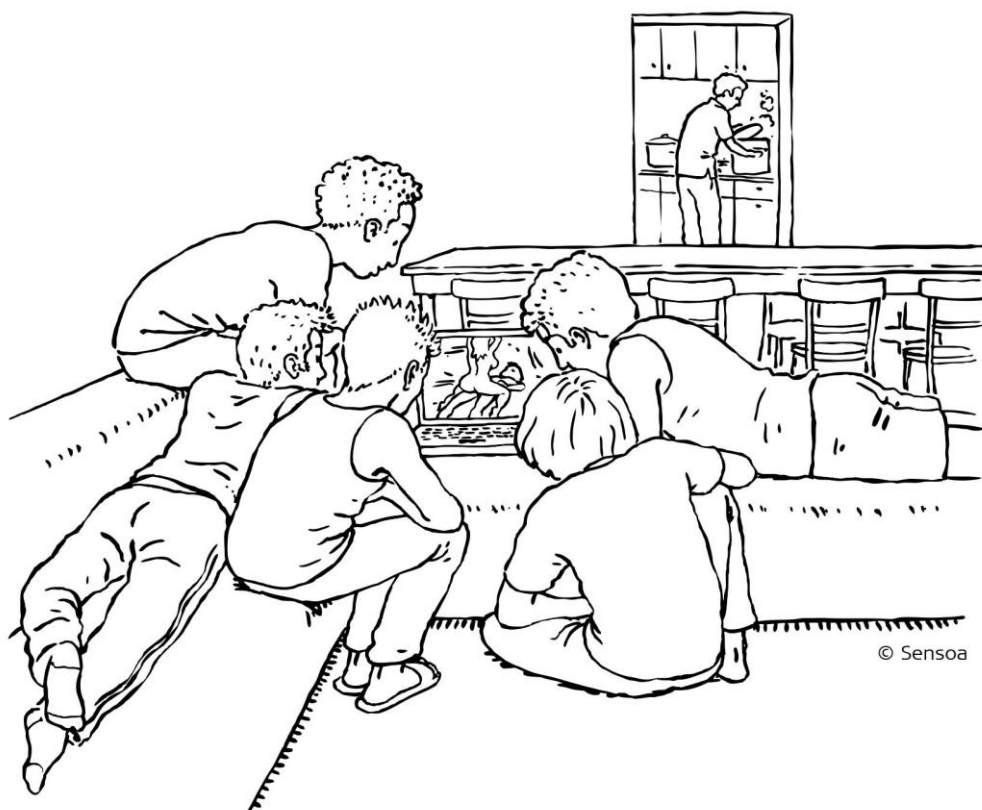
Basiscriteria

Toestemming	+--oké	De jongens voeren uit wat gevraagd wordt, maar doen dit niet spontaan.
Vrijwilligheid	+--oké	De mannen zijn in groep en zetten wat druk op de jongens. Het is moeilijk om openlijk te weigeren.
Gelijkwaardigheid	-oké	Het gaat over groot leeftijdsverschil, en groepen.
Ontwikkeling/ functioneringsniveau	oké	De mannen zijn niet onder invloed.
Gepast voor context	oké	Het gedrag past in de cultuur van de mannen (dancing boys).
Impact	+--oké	Het gaat over verbale aanmoedigingen. Als de jongens zich hier oké bij voelen en de mannen geen openlijke druk uitoefenen, kan groepsaanmoediging ook helpen om schaamte te overwinnen.

Zie pagina 182 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'

50

Een man kijkt porno in de living en laat zijn zoon van 12 en de vriendjes van zijn zoon meekijken.

© Sensoa

50. In de living

Een man kijkt porno in de living en laat zijn zoon van 12 en de vriendjes van zijn zoon meekijken.

RODE VLAG

We evalueren het gedrag van **de vader**:

Basiscriteria

Toestemming	-oké	De vader kiest hier zelf voor, maar de jongens van 12 weten niet goed wat ze kunnen verwachten.
Vrijwilligheid	-oké	De jongens worden niet verplicht om te kijken, maar de groepsdruk kan ervoor zorgen dat ze niet durven weigeren.
Gelijkwaardigheid	-oké	Het gaat over een groot leeftijdsverschil en de groep kan het voor een enkeling moeilijk maken om te weigeren.
Ontwikkeling/ competenties	-oké	Vader negeert bewust het verschil in beleving en ontwikkeling, waardoor porno een heel ander effect kan hebben op 12 en op 40 jaar.
Gepast voor context	-oké	Het is niet privé genoeg.
Impact	-oké	Het gaat over vrij intieme beelden, er zijn heel wat jongens bij betrokken (bereik). De vader zijn intentie is om de jongens te shockeren. Zich gedwongen voelen porno te kijken kan een negatieve impact hebben op de jongens.

Zie pagina 184 in de publicatie 'Sensoa Vlaggensysteem voor volwassenen'